

RandKrant

M A A N D B L A D

VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

Vilvoordse Kinderhoeve
gedroomde plek voor kinderopvang

FiguranDten
'Padre' Steffan Mariën gelooft
in het geloof én in de jeugd

Dagelijks fileleed bedreigt
economische positie van de rand

Het botert niet overal tussen
gemeentelijke overheid en politie

Zaventem blijft niet bij de pakken zitten

‘Elk nadeel hep zijn voordeel’, placht ster-voetballer Johan Cruyff te zeggen. Om het aangekondigde verlies van vermoedelijk 1.700 jobs bij koerierbedrijf DHL in 2008 te kunnen opvangen, is het de Vlaamse politieke wereld blijkbaar plots menens met de opmaak van een heus strategisch plan voor de socio-economische ontwikkeling van de luchthavenregio. Het lijkt een beetje op een herhalingsoefening, want al op 18 maart 1999 keurde het Vlaams Parlement op voorstel van de Zaventemse burgemeester Francis Vermeiren unaniem een resolutie goed ‘voor het uittekenen van een termijnstrategie en bijhorend actieprogramma ter vrijwaring en bevordering van de toekomstperspectieven van de luchthaven van Zaventem’. In de praktijk bleef die resolutie vooralsnog dode letter!

Op 29 oktober l.l., luttele dagen na het DHL-debacle, keurde de Vlaamse regering de oprichting goed van een werkgroep en een task force die tegen half november voorstellen moesten formuleren voor een stabiel wettelijk kader (onder meer inzake geluidsnormen) voor de uitbreiding van de luchthaven. Daarnaast moet een strategische visie worden uitgewerkt voor de ontwikkeling van de luchthaven en de regio daar rond. Concreet gaat het hier om de bereikbaarheid en de ontsluiting, de creatie van nieuwe vestigingsmogelijkheden voor bedrijven en de versterking van de arbeidsmarkt. De werkgroep bestaat uit alle betrokken administraties en diensten en staat onder leiding van provinciegouverneur De Witte. De task force met hierin kabinetsmedewerkers van minister-president Leterme en de ministers Moerman, Vandenbroucke, Anciaux, Van Mechelen, Peeters en Van Brempt wordt geleid door oud-directeur-generaal van de GOM Hugo Van Bever.

Optimisme ondanks jobverlies

Opvallend in de vele reacties na de aankondiging van DHL dat Zaventem niet voor uitbreiding in aanmerking komt, was het optimisme dat de tewerkstelling in de regio vrij snel zal herstellen van dit - na Renault en Sabena - nieuw massaal

jobverlies. Verwijzend naar de zeer goede ligging en aanwezige infrastructuur van de luchthaven, voorspelde burgemeester Vermeiren dat andere maatschappijen de nieuwe situatie zeker niet onbenut zullen laten. In het Vlaams Parlement werd tijdens het actualiteitsdebat op 27 oktober l.l. dan weer verwezen naar een studie waarin de Leuvense econoom Leo Sleuwagen zelfs zonder DHL-uitbreiding een beduidende jobaan groei voorspelt in de regio. Vlaams minister van Openbare Werken Kris Peeters liet meteen na de fatale DHL-beslissing weten dat er werk zal worden gemaakt van het deblokkeren van enkele dossiers rond be-

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

drijvenzones. In een nota die hij op 22 oktober l.l. aan de Vlaamse regering voorlegde, wordt onder meer verwezen naar de bedrijvenzones Westrode langs de A12 in Meise, Lozenberg in Sint-Stevens-Woluwe en Bessenveld in Diegem.

Geen nieuwe nachtvluchten

Er zijn overigens nog veel meer mogelijkheden in de regio. Zo wees de gemeente Machelen er in een mededeling op dat best eerst werk wordt gemaakt van de ontwikkeling van een terrein van zo'n 100 ha tussen de Woluwelaan en de spoorlijn Brussel-Antwerpen. Vlakbij de luchthaven kan ook het bedrijventerrein Vuurberg worden ontwikkeld. Ook in het naburige Vilvoorde zijn er mogelijkheden. Zo zou het Watersite-project langs het kanaal versneld kunnen worden uitgevoerd en zijn er de voormalige terreinen van Forges de Clabecq.

De bewonersgroepen van de Oostrand pleiten net als de vier milieufederaties intussen voor duurzame economische activiteiten op de luchthaven van Zaventem die niet verbonden zijn aan nachtvluchten. De vrijgekomen capaciteit inzake nachtvluchten mag volgens hen niet worden ingenomen door een andere maatschappij. De vakbonden van hun kant hoopten eind oktober nog steeds op nieuwe onderhandelingen tussen de regering en DHL, waarbij beide partijen door water in de wijn te doen alsnog een akkoord zouden kunnen bereiken over een uitbreiding op Zaventem, of waarbij tenminste de huidige activiteiten behouden zouden blijven.

Luc Vanheerentals

Zaventem ne baisse pas les bras

La décision de l'entreprise de courrier DHL de transférer ses activités principales de Zaventem vers un autre site a incité le gouvernement flamand à développer des initiatives à un rythme accéléré afin de préserver l'emploi dans la région. Un groupe de travail a déjà été constitué sous la direction du gouverneur de la province De Witte afin d'explorer notamment de nouvelles possibilités d'emploi pour les entreprises. Dans ce cadre, le ministre flamand des Travaux Publics, M. Peeters, souhaite mettre rapidement de nouvelles zones industrielles à disposition. Il ressort d'ailleurs d'une analyse économique que le nombre d'emplois dans la région augmentera dans l'avenir même sans une extension de DHL.

inhoud

december 2004 nr. 11

FOTO: KRIS MOUCHAERS

Het nieuw ruimtelijk structuurplan voor Vlaams-Brabant 4

Wat maakt of bedreigt Vlaams-Brabant inzake ruimtelijke ordening? Met die en andere vragen trok de provincie de boer op om naar de mening te luisteren van zoveel mogelijk betrokkenen. Zo'n open aanpak was tot voor kort ondenkbaar.

Creative ondernemingen in de rand (2) 8

Van je collega's kun je veel opsteken

FiguranDten 10

Steffan Mariën is sinds ruim een jaar jeugdpastor in het decanaat Vilvoorde. Zijn veelvuldige contacten met tieners hebben hem geleerd dat die vaak worstelen met fundamentele vragen rond God en geloven, ook al komen ze daar niet openlijk voor uit. Het antwoord zoeken ze niet langer in de kerk, maar bij leeftijdgenoten in het jeugdhuis, bij de scouts of de Chiro.

Een bereikbaarheidsmanager voor de Brusselse ring 12

De politiehervorming in de rand gewikt en gewogen (4) 22

Van heerlijk tot verdeeld land 27

Nederlandstalig basisonderwijs in Brussel ziet kinderen uit de rand graag komen 29

en ook nog Van Asse tot Zaventem 6 Zonder omwegen 24

Van huizen en tuinen 26 RestauranDt 28 Gemengde gevoelens 32

Floris' kijk op de leuke kant van de rand

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

FOTO: PASCAL VIGNERON

Provincie gaat met voorstellen de boer op

Werd de burger echt betrokken bij het opstellen van het ruimtelijk structuurplan Vlaams-Brabant? Ja, maar het proces stootte ook duidelijk op de grenzen van de inspraak.

De gewestplannen zoals we die nu kennen, waren bodembestemmingsplannen: ze bepaalden de bestemming van elke morzel grond in Vlaanderen. De redenering die achter die keuzes school - industriezone, landbouwgrond of bouwgrond - werd echter meestal niet duidelijk gemaakt aan de bevolking. De gewestplannen hadden daarom ook iets van een *deus ex machina* die alles boven de hoofden van de bevolking bepaalde.

De huidige wetgeving inzake ruimtelijke ordening brengt daar wat verandering in. Alle niveaus - Vlaanderen, de gemeenten en voor het eerst ook de provincies - moeten nu eerst een ruimtelijk structuurplan opstellen en pas daarna een ruimtelijk uitvoeringsplan, dat zoals de oude gewestplannen de bestemming van de gronden vastlegt. De structuurplannen gaan expliciet over de keuzes die op al die niveaus moeten worden gemaakt inzake ruimtelijke ordening en de redenen waarom die keuzes worden gemaakt, en de wetgever wil dat de burger ook enige inspraak heeft in die keuzes. Als de overheden erin slagen meer mensen te betrekken bij die keuzes, is het denkbaar dat daar een ruimtelijke ordening uit voortkomt die meer gedragen wordt door de bevolking, de gemeenten of de belangengroepen.

1035 bezwaarschriften

Dat is in elk geval wat de provinciale overheid in Vlaams-Brabant heeft geprobeerd. Tom Lagast, hoofd van de dienst ruimtelijke ordening van de provincie Vlaams-Brabant: 'Eigenlijk is het denkproces rond het ruimtelijk structuurplan Vlaams-Brabant (RSVB) al begonnen in 1994. Toen zijn we 1001 mensen die hier rechtstreeks bij betrokken zijn, gaan polsen over hun visie op de kansen en problemen inzake ruimtelijke ordening: wat maakt of bedreigt Vlaams-Brabant? Dat heeft geleid tot een startnota, een inventaris van kansen en problemen. Op basis daarvan hebben we in 1998 in een eerste beleidsnota een aantal krijtlijnen uitgezet. Met discussienota's waarin we de zaken wat scherper stelden, zijn we vervolgens de boer opgegaan. We hebben met de 65 gemeenten van Vlaams-Brabant gesproken, alsook met de aanpalende gemeenten in Brussel, Oost-Vlaanderen, Waals-Brabant en Antwerpen.' Die ronde leidde dan weer tot een voorontwerp dat werd besproken in een plenair overleg met iedereen die vooraf al was geraadpleegd. Op basis van die reacties kwam in april 2002 een ontwerp RSVB tot stand. De bevolking in het algemeen kreeg in de zogenaamde periode van het openbaar onderzoek, tussen september 2003 en december 2003, de kans om bezwaarschriften tegen dat ontwerp in te dienen. Dat is ook gebeurd: er werden 1035 bezwaarschriften ingediend door alles bij elkaar 2500 betrokken partijen - individuen, gemeentes en organisaties

FOTO: FILIP CLAESSENS

Tom Lagast

waren daarbij even sterk vertegenwoordigd. Die bezwaarschriften waren samen goed voor zo'n 3000 individuele opmerkingen van allerlei slag.

Sommige voorstellen in het ontwerp RSVB bleken erg omstreden. Bovenaan de hitparade stonden de plannen met de N8, de beruchte Ninoofse Steenweg, waarover tussen de 500 en 600 opmerkingen binnenkwamen. Het ontwerp bepaalde dat deze weg, waar al tal van verkeersdoden zijn gevallen, voortaan een 'secundaire weg type 3' zou worden, een weg dus waar het autoverkeer ondergeschikt is aan de fiets en het openbaar vervoer.

Ingelijfd bij Brussel

Alle bezwaarschriften werden voorgelegd aan een Provinciale Commissie Ruimtelijke Ordening, afgekort PROCORO. In de PROCORO zetelden naast ambtenaren, mensen uit belangengroepen zoals de Kamer van Koophandel, de Boerenbond, de vakbond of Natuurpunt. Drie experts, ruimtelijke planners die beroepshalve bezig zijn met ruimte en planning, zetelden eveneens in de PROCORO.

De PROCORO kwam in de eerste helft van 2004 meer dan tien keer samen om advies uit te brengen over de bezwaarschriften die gegroepeerd werden rond 450 thema's. Voor de N8 oordeelde de PROCORO bijvoorbeeld dat geen enkele van de bezwaarschriften ten gronde betwijfelde dat openbaar vervoer en fiets hier voorrang moesten krijgen, en dus adviseerde de PROCORO dat de N8 inderdaad best een weg

type 3 zou worden. Doorgaans volgde de deputatie het PROCORO-advies, al werd er op sommige punten wel van afgeweken. Zo heeft de provincie zich gedistantieerd van het inrichtingsontwerp van de N8 dat bepaalde dat er nog slechts twee vakken voor autoverkeer behouden zouden blijven. De provincie stelde dat 'de vlotte doorstroming van het openbaar vervoer 's morgens in de richting van Brussel gegarandeerd moet worden en 's avonds in de omgekeerde richting'.

Zeer omstreden was eveneens de benaming 'Vlaams Stedelijk Gebied rond Brussel' die het ontwerp gaf aan de Vlaamse rand rond Brussel. Velen zagen daarin een gevaar omdat die omschrijving de indruk kon wekken dat dit gebied sociologisch bij de stad Brussel hoort, en dus een argument zou kunnen worden om het bij Brussel in te lijven. Anderen wisten er dan weer op dat er nog heel wat open ruimte is in dit gebied en dat de term 'stedelijk' daar onrecht aan doet. De vrees bestond dat het aangename residentiële karakter hierdoor bedreigd kon worden en dat er overal bedrijfsterrainen zouden komen. Tom Lagast: 'Uiteindelijk hebben we het ontwerp aangepast en in anderhalve pagina heel nauwkeurig omschreven op welke wijze de provincie dit

'Een plan dat alleen door technocraten achter bureaus wordt uitgedokterd, loopt meer kans om gesaboteerd te worden'

gebied ontwikkelingskansen wil bieden met behoud van en respect voor het residentiële karakter en de waardevolle open ruimte aldaar.'

Talrijk waren ook de bezwaarschriften van individuele burgers die gewoon een bepaalde bestemming vroegen voor hun grond. Omdat het RSP over de grote oriëntaties gaat, kon de PROCORO niet ingaan op dat soort bezwaren.

Kloof met de burger

De PROCORO slaagde er niet altijd in een eensluidend advies uit te brengen. Rond de bezwaarschriften over het gebrek aan evenwicht tussen natuur en landbouw vertolkte de vertegenwoordiger van de Boerenbond bijvoorbeeld een minderheidsstandpunt. De landbouwersorganisatie noemde het structuurplan een 'natuurplan waarin de grandioze uitbouw van de natuur een permanente bedreiging vormt voor kleine zelfstandige ondernemingen, agrarisch of niet'. 'Toch was de sfeer in de commissie erg positief', onderstreept Peter Janssens, vertegenwoordiger van de Vlaamse Vereniging Ruimte en Planning (VRP). 'Er werd over alles ten gronde gediscussieerd en op heel wat punten groeiden we in de loop van die gesprekken naar elkaar toe. Zo slaagden we er meestal in tot een consensus te komen, zij het niet altijd.'

Janssens benadrukt dat deze aanpak in alle opzichten nieuw is. 'Vroeger waren er geen structuurplannen en speelde de provincie ook geen rol in de ruimtelijke ordening. Er was

evenmin een procedure met bezwaarschriften zoals we die nu hebben gekend. De open aanpak met de vele voorgesprekken en de bezwaarschriften zorgt ervoor dat dit structuurplan geen wereldvreemd technocratisch ding is. Dat is goed, want een plan dat alleen door technocraten achter bureaus wordt uitgedokterd, loopt meer kans om gesaboteerd te worden.'

Tom Lagast stelt dat het anno 2004 wellicht gewoon anders moet dan destijds met de gewestplannen. 'De bevolking is nu mondiger en er is in vergelijking met vroeger ook minder ruimte over. De mensen voelen daardoor veel scherper het belang aan van de beslissingen die we nemen.'

Ook Paul Mees van de Boerenbond vond de PROCORO een zinvolle oefening in democratie, al heeft hij toch wel wat bedenkingen. 'Het ontwerp RSVB is zo complex en omvangrijk en staat zo vol jargon, dat alleen grotere gemeenten, organisaties en actiescomités er een klare kijk op kunnen krijgen en tot bezwaarschriften kunnen komen die het pure privé belang overstijgen. Individuele burgers komen vooral met *not-in-my-backyard* opmerkingen. Echte participatie van burgers lukt dus maar zelden.' Meer tijd om te reageren en een toegankelijker taalgebruik zouden daaraan ten dele verhelpen, al beseft Mees dat participatie in dit soort zaken altijd minstens gedeeltelijk moet komen van sterke middenveldorganisaties. De individuele burger heeft maar zelden én de tijd én de deskundigheid om zich ten volle in dit proces te mengen. Burgers die lid zijn van verenigingen of actiescomités die wel diepgaande kritiek formuleren, voelen zich wellicht meer betrokken. Of hoe een sterk middenveld de beruchte 'kloof met de burger' wat kan dempen.

Tot slot is er Brussel dat als een eierdooier in het midden van de provincie Vlaams-Brabant ligt. De ambtenaren van de twee gewesten kunnen elkaar wel vinden, maar de politici veel minder. Dat is een probleem want Vlaams-Brabant kan in een aantal dossiers niet echt beslissen zonder Brussel. Veel mobiliteitsknopen kun je bijvoorbeeld niet doorhakken zonder medewerking van Brussel en mobiliteit heeft uiteraard een grote invloed op de keuze inzake ruimtelijke ordening.

John Vandaele

De Ninooftse Steenweg

VAN ASSE TOT ZAVENTEM

DILBEEK

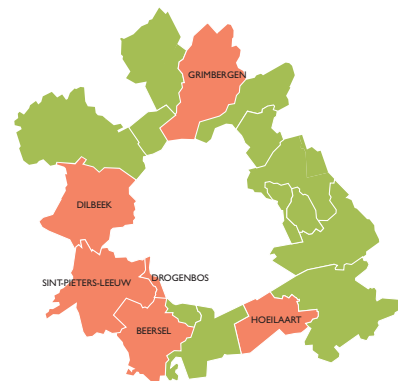
Gratis jongerenmagazine

Dilbeek heeft sinds kort zijn eigen jongerenmagazine. Het is bestemd voor alle Dilbeekse jongeren tussen 14 en 25 jaar. 'Het magazine wordt voor en door Dilbeekse jongeren gemaakt', legt Sven Van Cauwenberge van de Dilbeekse jeugd-dienst uit. 'Het is de bedoeling zoveel mogelijk interessante jongereninformatie in het blad op te nemen. Dat kan bijvoorbeeld het

programma-aanbod zijn voor jongeren van CC Westrand, cursussen en workshops voor jongeren, alsmede een activiteitenkalender. In elk nummer verschijnt ook een interview met een Dilbeekse bekende jongere. Die moet op zich niet bekend zijn, maar wel een leuke of uitzonderlijke prestatie geleverd hebben. Naast die 'serieuzere' informatie, zal er in het jon-

gerenmagazine ook plaats zijn voor lichtere kost zoals grappige teksten, cartoons en tekeningen.' Het Dil-

beekse jongerenmagazine verschijnt driemaandelijks. De volgende editie valt begin januari 2005 gratis in de bus. 'Een naam heeft het magazine nog niet. De jongeren mogen via een wedstrijd zelf uitmaken hoe het zal gaan heten', aldus Sven Van Cauwenberge.

TD

BEERSEL/DROGENBOS

Leger sponsort SK Beersel

De scholierenploeg van SK Beersel-Drogenbos wordt de komende drie jaar gesponsord door het Belgisch leger. 'We willen de scholieren langs die weg niet recruterend voor het leger, maar wel werken aan een positief imago bij de jeugd.

Het leger heeft ook een sociale rol te vervullen en daarom sponsoren we al een paar jaar jeugdploegen in diverse sporttakken', legt kapitein Rudy Bert van het Defensiehuis in Brussel uit. 'Het aantal aanvragen voor sponsoring van jeugd-

ploegen is erg groot. Naast de scholierenploeg van SK Beersel-Drogenbos gaan we ook twee volleybalploegen in Beersel en Drogenbos steunen.' Bij SK Beersel-Drogenbos zijn ze erg blij met de sponsoring door het Belgisch leger. 'Onze scholieren voetballen nu met het logo van het leger

op hun truitje. De komende twee jaar zal Defensie de aankoop van materiaal voor de ploeg betalen. Omdat het niet gemakkelijk is om aan sponsors te geraken voor jeugdploegen, is dit initiatief van het Belgisch leger voor ons een zegen', aldus jeugdvoorzitter Frank Steens.

TD

GRIMBERGEN

Streekwinkel zorgt voor werk

In Grimbergen heeft de eerste streekwinkel in de Noordrand zijn deuren geopend. In de Pastoor Woutersstraat kun je voortaan terecht voor onder meer Assekoeken, witloofconfituur, een groot aanbod aan Pajotse bieren, fruitsappen en wijnen uit de streek. 'Dit is na Halle en Winksele de derde streekwinkel in de provincie Vlaams-Brabant',

legt coördinator Erwin Cuyx, coördinator van Opbouw-werk Haviland uit. 'We worden deels gesteund door de provincie en de gemeente stelde gratis een lokaal ter beschikking. De winkel zelf is in handen van de vzw Opbouw-werk Haviland. Het gaat om een sociaal tewerkstellingsproject waarbij drie langdurig werklozen hier gedurende maximaal een jaar aan de slag kunnen. We hopen dat ze met de ervaring die ze zo opdoen, kunnen doorgroeien naar een vaste baan.'

TD

FOTO: PASCAL VIGNERON

BEERSEL

Op de fiets voor Unicef

Jef Couck (76) uit Alsemberg is eind november met zijn onafscheidelijke fiets vertrokken voor een tocht van zowat 2000 kilometer dwars door Zuid-Amerika. 'Ik leg de tocht samen met mijn Chileense vriend Nelson af en we maken er een goodwill-reis ten voordele van Unicef van. Het geld dat we bij mekaar krijgen via sponsoring gaat naar de onderwijsprojecten van deze organisatie', vertelde Jef

Couck net voor zijn vertrek. 'Ik heb al heel wat lange fietstochten gemaakt door Europa en wilde eens een ander continent ontdekken. Dat ik met deze tocht ook andere mensen kan helpen, schenkt me heel veel voldoening.' Als alles volgens plan verloopt, komt Jef eind januari 2005 terug naar België. De belevenissen van Jef Couck en zijn Chileense vriend Nelson op hun reis door Zuid-Amerika vindt u binnenkort op de website www.belgiechile.be.

Wie Jef Couck wil sponsoren op zijn fietstocht ten voordele van Unicef, kan dat op het rekeningnummer 000-0000055-55 met vermelding 'Jef y Nelson'.

TD

U vindt de nieuwe streekwinkel in de Pastoor Woutersstraat 1, 1850 Grimbergen, tel. 02-262 28 84. De winkel is open van dinsdag tot zaterdag van 10.00 tot 18.00.

Senioren bevraagd

De gemeente Hoeilaart heeft een uitgebreide enquête gehouden bij haar 55-plus-sers. In de enquête werden allerlei vragen gesteld over thema's die de Hoeilaartse senioren aanbelangen.

'Hoeilaart telt ongeveer 2800 senioren, dat is zowat één op drie inwoners', zegt schepen Christine Schubben. 'De instroom van jonge gezinnen is kleiner en de senioren worden steeds

LANGS DE KWADE WEGEN VAN VLEZENBEEK

In het Karel Buls-sstraatje, links van het Brusselse stadhuis, staat een bronzen beeld van een liggende persoon in middeleeuwse kledij. Dat is Everaard 't Serclaes. Al wie er passeert, wrijft even over de knie van deze vermoorde Brusselse volksheld, want dat schijnt te helpen om vlug een lief te vinden!

Everaard 't Serclaes was een geboren Brusselaar (1320). In 1356 was hij met hertog Wenzel (de man van hertogin Joanna van Brabant) in Maastricht toen de Vlaamse graaf Lodewijk van Male, na zijn overwinning op het Scheutveld in Anderlecht, Brussel binnendrong. Toen hij de bezetting van zijn stad vernam, keerde 't Serclaes in het geheim terug. In het Warmoesbroek wist hij in de nacht van 24 oktober 1356 met zijn metgezellen over de vestingmuur te klauteren en de Vlaamse bezetters te verdrijven.

Dat maakte van Everaard 't Serclaes een ware volksheld.

In 1380 geraakte 't Serclaes in conflict met Sweder van Abcoude, heer van Gaasbeek. Deze laatste, een Hollander uit

FOTO: KRIS MOUCHAERS

Het standbeeld van Everaard 't Serclaes

de omgeving van Utrecht, poogde van hertogin Joanna de Zuidrand van Brussel (o.a. Itterbeek, Kraainem, Sint-Pieters-Woluwe, Ukkel, Linkebeek, Watermaal, ...) in leen te krijgen. 't Serclaes was hier vierkant tegen omdat het economisch nadelig was voor de stad, en op zijn advies ging hertogin Joanna niet in op het verzoek van Abcoude om zijn domein te mogen uitbreiden. Sweder van Abcoude was woedend en zon op wraak. Wat dacht die Brusselaar wel!

Toen Everaard 't Serclaes op Witte Donderdag 26 maart 1388 langs de Lennikse baan op weg was om de burcht van Gaasbeek te bespieden, werd hij in Vlezenbeek aangevallen door baljuw Melys Utenenghe en Willem van Cleve, een bastaardzoon van Sweder. Utenenghe sneed 't Serclaes de tong af en Cleve hakte hem een voet af. Ze lieten Everaard voor dood achter. Uren later passeerde Jan van Stalle, deken van Halle met zijn koster Jan Cooreman langs de onheilsplek. Zij ontfermden zich over 't Serclaes en brachten hem naar Brussel, waar de volksheld 5 dagen later stierf aan zijn verwondingen.

De Brusselaars zouden zich wreken. Zij trokken op naar Gaasbeek en omsingelden de burcht om de aanhangers van Abcoude uit te hongeren. Omdat het hen zelf niet ontbrak aan verse proviand noemde men hen al vlug 'kiekenfretters'.

Niets herinnert ons in Vlezenbeek nog aan die moordaanslag, tenzij misschien het 'Hof te Kwadewegen' of brouwerij Lindemans aan de Lenniksebaan.

Jaak Ockeley

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

ouder. We willen weten wat zij belangrijk vinden om zo nieuwe initiatieven te kunnen nemen en het beleid doelgerichter te maken.' In de enquête kwamen onder

meer vragen over gezondheid, veiligheid, huisvesting, mobiliteit, cultuur, sport en ontspanning aan bod. 'De resultaten van de enquête moeten ons een betere kijk geven op wat er zoal leeft bij onze senioren', legt Christine Schubben uit. 'De groep ouderen zal in de toekomst nog toenemen en dus heeft de gemeente er alle belang bij ten behoeve van die mensen een aangepast beleid te voeren.'

TD

DE RAND

Roets speurt naar onze roots

In 1789 ging slechts 3% van de Vlaamse bevolking naar school. Wereldwijd wordt aan ruim 250 universiteiten in meer dan 50 landen Nederlands gedoceerd. De ijzerdraad rond de stoppen van champagne-flessen komt uit West-Vlaanderen.

Het zijn slechts drie van de 365 weetjes die samen met de beknopte levensloop van historische figuren zoals schilder Constant Permeke, KUL-rector Pieter De Somer, industrieel Paul Janssens en priester Adolf Daens te vinden zijn in de Roets weekkalender 2005. Rode draad doorheen al deze kleine en grote wetenswaardigheden is dat ze allemaal iets met Vlaanderen te maken hebben. Onder het motto 'Onze roots? Onze toekomst?' biedt Roets op speelse wijze een blik op onze wortels. Wie zelf twee weetjes

of een korte biografie inzendt, ziet zijn bijdrage misschien wel verschijnen in de editie van 2006.

De Roets weekkalender 2005 is verkrijgbaar na storting van 9,95 euro + 2 euro verzendingskosten op rekeningnummer 733-0203679-09 van Roets, Achterheide 9, 2870 Puurs. Meer info: fax 03-899 19 31, e-mail kalender@roets.info, website www.roets.info

2 Creatieve ondernemingen in de rand

Bedrijfsleiders die af en toe eens uit de cocon van de eigen onderneming stappen en met collega's kennis en ervaring uitwisselen, kunnen daar veel van opsteken. Dit contact is een belangrijke randvoorwaarde voor het innovatief ondernemen. 'Innovatie heeft niet alleen met technologische vernieuwingen te maken. Het gaat in essentie om de innovatie van de productie, de vernieuwing van het personeelsbeleid, het ontwikkelen van (nieuwe) producten en de ruimte voor creatief denken in de onderneming', benadrukken Nancy Van Espen en Véronique Willems van de Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO).

Van je collega's kun je veel opsteken

Nancy is directeur van UNIZO Brussel-Halle-Vilvoorde en Leuven en Véronique is adviseur bij UNIZO Vlaams-Brabant. Bij het begin van ons gesprek helpen ze meteen een veelgehoord misverstand uit de wereld. 'Innovatie slaat niet zozeer op de creatie van nieuwe bedrijven, maar eerder op vernieuwing binnen bestaande ondernemingen. UNIZO ontwikkelt daartoe een ruim aanbod van activiteiten ter ondersteuning van verschillende doelgroepen binnen de kleine en middelgrote ondernemingen (KMO's).'

Innovatieclubs

'We stimuleren bedrijven om werk te maken van een innovatiecultuur in het bedrijf. Samen met de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij van Vlaams-Brabant is UNIZO actief in het Regionaal Innovatie Samenwerkingsverband (RIS). Naast éénmalige infosessies organiseert UNIZO provinciale innovatieclubs', verduidelijken Nancy van Espen en Véronique Willems. 'Een innovatieclub bestaat uit een team van maximum 20 bedrijfsleiders van KMO's. Gedurende vijf avondsessies diepen ze onder leiding van een deskundige een bepaald thema uit. De ervaringsuitwisseling van de deelnemers staat centraal. Ondernemers krijgen tijdens dergelijke workshops een beter inzicht in hoe ze een inno-

vatieproces op gang kunnen brengen, aansturen en beheersen. Een van de valkuilen is immers dat bedrijfsleiders met een innovatie beginnen, maar het project voortijdig loslaten en daarmee een hypotheek leggen op de continuïteit van het veranderingsproces.

Via de innovatieclubs leren bedrijfsleiders hoe ze een innovatieproject moeten uitwerken en in een concreet businessplan gieten. Ze onderzoeken welke deskundigheden vereist zijn bij een stapsgewijze uitvoering van het businessplan. Andere thema's die aan bod komen in de innovatieclubs zijn de octrooidatabanken als bron van informatie en inspiratie en de verschillende strategieën om de knowhow van het bedrijf te beschermen. Voorts bekijken ze de ontwikkeling van een (nieuw) product: Hoe schat een bedrijf de marktmogelijkheden in? Wil het zelf produceren of werken met gespecialiseerde leveranciers en op welke manier kan het distributiekanaal optimaliseren? Tijdens de bijeenkomsten van de innovatieclub wordt geïllustreerd dat succesvolle innovatie in belangrijke mate afhangt van creatief denken. Dit houdt in dat je als bedrijfsleider vanuit verschillende invalshoeken naar een situatie kijkt om vastgeroeste patronen te doorbreken. Bedrijfsleiders worden in de innovatieclub daarom vertrouwd gemaakt met praktische en inspirerende creativiteitstechnieken.'

'Innovatie slaat niet zozeer op de creatie van nieuwe bedrijven, maar eerder op vernieuwing binnen bestaande ondernemingen'

Nancy Van Espen

FOTO: FILIP CLAESSENS

Peterschap

Met de steun van de Vlaamse overheid organiseert UNIZO ook peterschapprojecten, met name de startmentor, de Ondernemers voor Ondernemers (OVO), de exportcoach en OVO Quality. De peter is een ervaren ondernemer en expert op zijn terrein, die bedrijven stimuleert om onderling ervaringen uit te wisselen en te zoeken naar oplossingen voor gemeenschappelijk ervaren problemen. 'Het peterschapproject richt zich tot verschillende doelgroepen en brengt maandelijks ondernemers in groep samen', leggen onze gesprekspartners uit. 'Zo spitst het peterschapproject 'Startmentor' zich toe op recent gestarte ondernemers die maximum twee jaar actief zijn. De meeste deelnemers zijn sterk geïnteresseerd in het benaderen van nieuwe

Véronique Willems

klanten en in de interpretatie van hun bedrijfsresultaten. Het peterschapproject 'Ondernemers voor Ondernemers' richt zich tot ondernemers die al twee tot vijftien jaar actief zijn. Op die bijeenkomsten gaat zowel aandacht naar de persoonlijke ontwikkeling als naar bedrijfseconomische randvoorwaarden, zoals verkooptechnieken en milieuriichtlijnen. Het derde project 'Exportcoach' is bedoeld voor ondernemers die nog maar beperkte ervaring hebben met import en export. Ze worden wegwijs gemaakt in praktische formaliteiten, cultuurverschillen onder internationale partners en allerhande verplichtingen in een internationale context. Het vierde peterschapproject 'Ondernemers met aandacht voor integrale kwaliteit' analyseert onder begeleiding van een expert elementen in het bedrijf die voor verbetering vatbaar zijn. In werkgroepen van 10 tot 15 personen krijgen praktijkgerichte bedrijfsbezoeken een prominente plaats. Via die ervaringsuitwisseling en het persoonlijk advies van experts wordt van een knelpunt een winstpunt gemaakt voor het bedrijf.

In dezelfde geest van 'Ondernemers voor Ondernemers' pleit UNIZO bij de regering de formule Tante Agaath of vriendenleningen voor (startende) bedrijven die niet in aanmerking komen voor een lening bij de bank. Het opzet is dat je bij vrienden leent tegen een voordelige rente en dat zij daarvoor een fiscale compensatie krijgen in hun personenbelasting. Op die manier zou slapend kapitaal kunnen geactiveerd worden, waarmee het financieringsprobleem van menige innovatie te verhelpen zou zijn.

Diversiteitsmanagement

'Innovatie heeft ook met diversiteit van het personeelsbeleid te maken', benadrukken beide vrouwen. 'Het UNIZO Servicepunt KMO & Diversiteit biedt Vlaamse KMO's gratis advies en ondersteuning bij het aanwerven van zogenaamde kansengroepen, zoals oudere werknemers, allochtonen en gehandicapten. Het wordt ondersteund door de Vlaamse minister van Tewerkstelling en heeft tot doel KMO's warm te maken voor de voordelen van een diversiteitsmanagement op maat van de kleine en middelgrote ondernemingen. Tijdens rondetafelgesprekken worden de voordelen en knelpunten aangekaart van een diversiteitsmanagement. Ondernemers kunnen er individueel terecht voor gratis informatie, advies en ondersteuning bij de aanwerving, het onthaal, de vorming en de opleiding van kansengroepen. Het bedrijf kan een beroep doen op de financiële steun van de Vlaamse overheid bij het uitwerken en toepassen van een diversiteitsplan.

Vlaams Steunpunt Innovatie

Het Steunpunt Innovatie organiseert algemene infodagen, thematische studiedagen, workshops en voortgezette opleidingen. Bovendien brengt het bedrijven in contact met een netwerk van specialisten en kenniscentra. Die adviseurs begeleiden innovatieprojecten vanaf het prille idee tot en met de uitwerking van een concreet concept, gaande van een analyse van potentiële mogelijkheden over het structureren van het project tot het plannen en opvolgen van de innovatieactiviteiten. Het Steunpunt onderzoekt ook verschillende financieringsmogelijkheden van de geplande innovatie.

MEER INFORMATIE Steunpunt Innovatie

Toekomststraat 36-38, 1800 Vilvoorde,
tel. 02-257.03.34, www.gomvlaamsbrabant.be en
www.steunpuntinnovatie.be

In verschillende bedrijfstakken wordt werk gemaakt van een aangepast Human Resources Management (HRM) ten aanzien van hoger genoemde kansengroepen. Hoe ga je als ploegbaas om met negatieve reacties van collega-werknemers of van klanten als een allochtone werknemer bij hen aan huis komt? Die situatie vereist een specifieke begeleiding. Nuttige instrument zijn de HRM-coach en de HRM-checklist. Wat het HRM-beleid betreft, kunnen KMO's online een beroep doen op begeleiding (zie www.hrmcoach.be).

Netwerken

Nancy Van Espen en Véronique Willems wijzen erop dat het voor Vlaams-Brabantse KMO's van het grootste belang is om open te staan voor netwerking. UNIZO motiveert hen dan ook permanent om deel te nemen aan workshops, rondetafels en andere vormen van uitwisseling. Als KMO's hieraan deelnemen, ontdekken ze er ook de meerwaarde van. Netwerking geeft hen de gelegenheid om even afstand te nemen van de dagelijkse routine van het bedrijf; groepsbijeenkomsten zetten mensen immers aan tot samenwerken en netwerken. Ter illustratie verwijzen ze naar een bedrijf dat is gespecialiseerd in discobars en dat nu samenwerkt met een onderneming die tenten verhuurt, een andere KMO die zorgt voor catering en een bedrijf dat springkastelen verhuurt. Op die manier slagen ze er gezamenlijk in een interessant totaalpakket aan te bieden en hun positie op de markt te versterken.

'Onze ervaring is dat kleine en middelgrote ondernemingen zich meestal flexibel kunnen aanpassen aan de nieuwe vereisten van de markt en zo heel snel kunnen innoveren', constateren Nancy Van Espen en Véronique Willems. Ze vinden dat de Vlaamse overheid nog meer middelen zou moeten uittrekken om de innovatieprojecten van KMO's te ondersteunen. Innovatie is immers de belangrijkste randvoorwaarde voor het voortbestaan en de groei van de onderneming. UNIZO is daarom ook een van de partners van het Steunpunt Innovatie (zie kader).

Gerard Hautekeur

Op 20 januari 2005 organiseert UNIZO KMO Contact in Vlaams-Brabant een rondetafel 'Creatief denken' waarvoor 30 ondernemers zich kunnen inschrijven. Meer informatie vindt u op de websites www.kmocontact.be en www.unizo-vlaams-brabant.be of op het nummer 016-28 44 48.

De woorden 'jongeren' en 'godsdienstig' lijken al een tijdje niet meer samen te gaan. De populariteit van het katholieke geloof schijnt op een historisch dieptepunt aanbeland: de kerken lopen leeg en jonge mensen zoeken andere wegen om zin en diepte te geven aan hun leven. Toch mogen we dit soort conclusies niet te algemeen doortrekken, vindt Steffan Mariën. Hij is 25 en fungeert sinds een goed jaar als jeugdpastor voor het decanaat Vilvoorde. 'Jongeren staan wel degelijk stil bij religie', vertelt hij. 'Ze zitten met vragen en gaan op zoek naar antwoorden die voor hen bevredigend zijn.'

Nee, een pastor is geen pastoor. Heel geduldig legt Steffan het nóg eens uit. 'Ik heb geen theologie gestudeerd, maar ben opgeleid als sociaal-cultureel werker. Ik mag de consecratie niet leiden en hoef me ook niet aan het celibaat en andere regels te houden waaraan een priester wél gebonden is. Mijn voornaamste taak is jeugdbewegingen en jongerenbegeleiders ondersteunen. Ik organiseer bezinningsbijeenkomsten voor hun leden, nodig hen uit op vormingsavonden, help hen programma's op te stellen en structuur te brengen. Ik spring in waar het nodig is. Wat ik doe, kun je vergelijken met wat stedelijke jeugddiensten aanbieden, maar dan vanuit een christelijk perspectief.' Je vindt Steffan Mariën ook in de jeugdhuisen van zijn werkterrein, dat de gemeenten Steenokkerzeel, Zaventem, Machelen en Vilvoorde omvat. Elke dinsdagmiddag van 16.00 tot 19.00 uur houdt de pastor zelfs spreekuur in het Vilvoordse jeugdhuis Tobit. 'Jongeren kunnen dan bij mij terecht met hun problemen of gewoon voor een goeie babbel. Ik kies het jeugdhuis als loca-

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

'Padre' **Steffan Mariën** **geloof in het geloof** **én in de jeugd**

tie omdat de drempel voor jonge mensen daar toch een stuk lager ligt dan die van de pastorij waar ik gewoonlijk werk.'

'Ik geloof in niets'

Door het slinkende kerkbezoek zou je denken dat hetatholicisme in onze contreien heeft afgedaan. Steffan Mariën is het daar absoluut niet mee eens. 'Ik merk vaak het tegendeel', beweert hij. 'Jongeren houden niet van traditionele eucharistievieringen. Dat is waar. Ze vinden die oubollig en saai en dus gaan ze er niet langer heen. Maar veel jongeren zitten wél met vragen rond God en geloven en gaan op andere plaatsen op zoek naar antwoorden, zoals in het jeugdhuis, bij de scouts of de Chiro. Ik merk dat heel goed als ik bezinningen of andere activiteiten organiseer.' Veel tieners weten zich geen raad met fundamentele vragen. Geloven ze nu iets of niets? En dat iets - is dat een God of moet het een andere naam krijgen? Twijfel rond geloof vindt Steffan heel normaal op die leeftijd. 'De hele puberteit is een lange zoektocht naar jezelf en wie of wat je wilt en kunt worden. Het zou maar vreemd zijn als je middenin die zee van twijfel en onzekerheid wél duidelijke antwoorden klaar hebt over zoiets abstracts als ge-

loof. Logisch dus dat jongeren er soms behoefte aan hebben om over zulke onderwerpen te praten.' Hun 'padre', zoals ze Steffan tegenwoordig wel eens noemen, is daarvoor vanzelfsprekend de geknipte persoon. Als een tiener hem benadert en zegt dat hij niet goed weet of hij nog wel in God gelooft, laat Steffan hem zo goed en zo kwaad mogelijk uitleggen waarom hij twijfelt en hoe dat is gekomen. 'Ik laat de jongeren in de eerste plaats hun verhaal doen en stel vragen die hen aan het denken zetten en mogelijk de weg wijzen naar een bevredigend antwoord. Uiteraard geef ik ze mijn visie op de dingen, maar het is absoluut niet mijn bedoeling om iemand mijn eigen overtuiging op te dringen. Geloof vang je niet in termen van zwart of wit; het is iets wat je hele leven door groeit. Nu eens wordt het sterker, dan weer maak je iets mee dat het wat doet verzwakken of er nieuwe nuances aan geeft. Iedereen moet er voor zichzelf mee in het reine zien te komen. Soms zeggen jonge mensen me vlakaf: 'Ik geloof in niks.' Dat is maar zelden waar. Het klassieke beeld van een oppermachtige God in de hemel pikken ze misschien niet langer, maar er zitten nog veel nuances tussen dat en volslagen atheïsme. Als je met tieners praat, uiten ze toch regelmatig het vermoeden dat er 'iets' is wat ze misschien niet meteen kunnen of willen benoemen, maar waarvan ze aannemen dat het wel bestaat. Is dat een God? Ik heb het liever over 'het Onnoembare'. Ik zie het niet meteen als iets dat mij stuurt, maar als een soort kracht die me steun kan geven. Sommige jongeren gaan niet zo ver; ze beweren dat ze alleen in de mens geloven. Ik heb daar geen probleem mee. Geloven in de mens vind ik op zich ook al heel mooi. Ik heb zelf overigens ook veel aan dergelijke gesprekken', onderstreept Steffan Mariën. 'Er komen soms erg boeiende zienswijzen uit naar voren.'

Oude kerk spreekt jongeren niet aan

Moet de Kerk zich intussen geen zorgen maken over de gestaag klimmende leeftijd van haar regelmatige bezoekers? Zou ze misschien toch niet beter onverwijld op zoek gaan naar nieuwe formules die jongeren meer aanspreken? 'Je mag niet uit het oog verliezen dat er nog wel degelijk mensen zijn die iets aan de traditionele eucharistievieringen hebben en het niet zouden appreciëren als we hen die zouden afnemen', waarschuwt Steffan Mariën. 'Oudere mensen zijn opgevoed met de gewoonte om elke zaterdagavond of zondag naar de mis te gaan. Voor hen hoeft er helemaal niets te veranderen. Hun wekelijkse kerkbezoek is een houvast - ze hebben er iets aan. Adolescenten willen andere dingen.' Vandaar dat Steffan speciale jongerenvieringen organiseert, compleet met moderne muziek en video-beelden die aansluiten bij hun leefwereld. 'We leggen in dit soort vieringen waar mogelijk natuurlijk wel een link met de bijbel, maar we actualiseren hem. Zo kun je een fragment

'De hele puberteit is één lange zoektocht naar jezelf. Het zou maar vreemd zijn als je middenin die zee van onzekerheid wél duidelijke antwoorden klaar hebt over zoiets abstracts als geloof'

zoenen. Momenteel lukt dat nog niet, maar ik zie er wel toekomst in.'

De jeugd van tegenwoordig...

Als 'jeugdpastor' krijgt Steffan Mariën om de haverklap de vraag voorgeschoteld of hij geen priester zou willen worden. Zijn antwoord laat aan duidelijkheid niets te wensen over: 'Op dit ogenblik zie ik dat niet zitten. Ik vind me niet terug in de huidige omschrijving van het priesterschap. Als die op een dag minder strikt wordt en priesters bijvoorbeeld mogen trouwen, zal ik het overwegen, te meer omdat ik ervan

overtuigd ben dat er iets moois van de Kerk te maken valt.' Voorlopig kiest Steffan dus voor slechts één 'o' in zijn functienaam. 'Mijn job zoals die nu is, bevalt me', vult hij aan. 'Ik ga dagelijks om met jongeren en dat heb ik eigenlijk altijd gewild. Met die gedachte in mijn achterhoofd ben ik sociaal-cultureel werk gaan studeren. Aangezien ik zelf nog jong ben, kan ik me ook goed in tieners verplaatsen. Ik vind dat de kloof tussen tieners en twinti-

gers nu trouwens veel kleiner is dan toen ik zelf zeventien was.' Praatjes over 'de jeugd van tegenwoordig' die niet zou deugen en zich massaal in drugs, criminaliteit en/of grenzeloze luiheid stort, bezorgen Steffan rillingen. 'Ik kan me daar wel eens druk in maken', geeft hij toe. 'Dat stereotiepe beeld raakt kant noch wal. Natuurlijk loopt er hier en daar wel eens iets mis en halen tieners nu en dan dingen uit waarover ze later heel veel spijt hebben. Maar iedereen is toch ooit jong geweest? Als ik met mijn grootvader babbel, hoor ik dat hij en zijn leeftijdgenoten vroeger ook kattenkwaad uithaalden. Een puber moet kunnen puberen, dat is nu eenmaal een deel van het proces naar volwassenheid. Tieners nemen al eens een verkeerde afslag, maar uiteindelijk komen de meesten toch weer goed terecht. Laat ze af en toe maar eens keihard met hun hoofd tegen de muur lopen. Het hoort erbij en achteraf beseffen ze wel dat ze te ver zijn gegaan.'

Ines Minten

'Padre' Steffan Mariën glaubt an den Glauben und an die Jugend

Die Begriffe 'Jugendliche' und 'Glaube' scheinen bereits eine Weile nicht mehr zusammenzugehen. Die Popularität des katholischen Glaubens ist wohl auf einem Tiefpunkt angelangt: die Kirchen werden immer leerer und junge Menschen suchen andere Wege, ihrem Leben Sinn und Tiefgang zu geben. Dennoch dürfen wir Folgerungen dieser Art nicht verallgemeinern, findet Steffan Mariën. Er ist 25 Jahre alt und fungiert seit einem guten Jahr als Jugendpastor für das Dekanat Vilvoorde. 'Jugendliche mögen keine traditionellen Eucharistiefeiern. Sie finden sie altmodisch und langweilig und gehen daher nicht länger hin. Aber viele Jugendliche haben Fragen zu Gott und zum Glauben und versuchen, die Antworten darauf an anderen Orten zu finden, z.B. im Jugendhaus, bei den Pfadfindern oder bei Chiro, der katholischen Jugendbewegung in Flandern. Ich merke das sehr gut, wenn ich Besinnungen oder andere Veranstaltungen durchführe', erzählt er.

Dagelijks fileleed bedreigt economische positie van de rand

De Vlaams-Brabantse Kamers van Koophandel van Halle-Vilvoorde en Leuven en het Vlaams netwerk van ondernemingen (Voka) willen dat er zo snel mogelijk een bereikbaarheidsmanager wordt aangesteld voor de Brusselse ring en zijn toegangswegen. Het dagelijkse fileleed vormt volgens de Kamers en Voka een bedreiging voor de economische positie van de regio.

De Brusselse buitenring in Strombeek-Bever staat met een gemiddelde van 4 uur en 42 minuten aan dagelijks fileleed op een betreurenswaardige eerste plaats. In 2002 werden op de Belgische snelwegen 62,2 miljard kilometers gereden. Daarbij verloren we 9 miljoen uren in de file die de maatschappij 114 miljoen euro kostten. 'De mobiliteit in de regio is al vijftien jaar een hot item. Het verkeer naar Brussel op de ring is sinds 1986 met 38 procent gestegen. In de filetopties komt de ring van Brussel maar liefst zeven keer voor. Dat cijfer spreekt voor zich', zegt Francis Raes, directeur van de Kamer van Koophandel van Halle-Vilvoorde. 'De vorige jaren zorgde de zomervakantie nog voor een korte verademing, maar door de werken op de ring rond Antwerpen was daar dit jaar geen sprake meer van omdat een deel van het verkeer werd afgeleid naar de ring rond Brussel. In juni leidde dat tot een toename van de verliesuren op de Brusselse ring met 5 procent. Het aantal verliesuren in Vlaams-Brabant zal daardoor dit jaar boven de 5 miljoen uitkomen. Zo kan het niet meer verder. Het doembeeld van een Brusselse ring waar op een dag alle auto's gewoon stil staan, lijkt steeds dichterbij te komen.'

Minder-hinder-plan

De Kamers en Voka vragen aan Vlaams minister van Mobiliteit Kathleen Van

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Brempt en Vlaams minister van Openbare Werken Kris Peeters om een bereikbaarheidsmanager aan te stellen voor de Brusselse ring en zijn aanvoerroutes. 'Naar aanleiding van de werken op de ring in Antwerpen is zo'n manager aangesteld. De bereikbaarheidsmanager stapte naar de bedrijven en werkte samen met hen een minderhinder-plan uit. Onze regio heeft ook heel dringend zo'n plan nodig. Dat plan moet naast de Brusselse situatie ook het vastlopend verkeer vanuit Leuven en het Hageland richting Brussel-Antwerpen-Gent in positieve zin beïnvloeden. De betrokkenheid van het bedrijfsleven is een absolute vereiste, zoals gebleken is uit de Antwerpse ervaring. Meer flexibele werk- en lever tijden en meer telewerken zou het dagelijkse fileleed bijvoorbeeld al een stuk kunnen verlichten. Bedrijven moeten daarom gestimuleerd worden om bedrijfsvervoerplannen op te stellen teneinde de mobiliteit van hun werknemers te verbeteren. Ook de overheid heeft natuurlijk een grote verantwoordelijkheid. De aanstelling van een bereikbaarheidsmanager zou al een eerste stap in de goede richting zijn', meent Francis Raes.

Werk in uitvoering

'Het openbaar vervoer speelt uiteraard een erg belangrijke rol in het verminderen van de druk op de Brusselse ring. Je kunt mensen proberen te overtuigen hun auto aan de kant te laten, maar dan moet je hen een degelijk alternatief bieden. De uitvoering van het Gewestelijk Expres Net (GEN), dat het treinverkeer van en naar Brussel moet optimaliseren, laat nog een aantal jaren op zich wachten. De Lijn werkt aan de realisatie van het Regionet Brabant-Brussel, dat complementair moet zijn aan het GEN, maar ook die plannen zullen pas binnen een aantal jaren helemaal zijn uitgevoerd. De rechtstreekse ontsluiting van de luchthaven van Zaventem zowel via de weg als het spoor zal ook nog niet voor meteen zijn. Precies daarom moeten we dringend werk maken van maatregelen om de Brusselse ring te ontlasten. Een bereikbaarheidsmanager is dus zeker geen overbodige luxe, als we willen vermijden dat deze regio nog meer economische schade gaat lijden door de dagelijkse verkeerschaos', besluit Francis Raes.

Tina Deneyer

Evil of daily traffic jams threatens economic position of periphery

The Flemish Brabant Halle-Vilvoorde and Leuven Chambers of Commerce and the Flemish enterprise network (Voka) want the quickest possible appointment of an accessibility manager for the Brussels ring road and its access roads. According to the Chambers and Voka the evil of daily traffic jams forms a threat to the region's economic position. 'The Brussels ring road appears as many as seven times in the traffic jam top ten', says Francis Raes, director of the Halle-Vilvoorde Chamber of Commerce. 'The number of lost hours in Flemish Brabant will top 5 million this year. This cannot go on. The picture of doom of a Brussels ring road where one day every car is at a halt appears to be getting closer.'

VAN 4/12 TOT 4/1

RANDUIT

A G E N D A

Dirk Denoyelle persifleert politici en popsterren

Kibbelende politici die elkaar beschimpen zijn gesneden koek voor cabaretier Dirk Denoyelle. Moeiteloos imiteert hij in 'De kleine kant' de

lijzige stem van Steve Stevaert, de gevatte uitspraken van Louis Tobback en de haastige woordenvloed van de premier. Maar ook de nieuwkomers van de Vlaamse regering die hun federale collega's al sinds enkele maanden het vuur aan de schenen leggen, worden in zijn aan de actualiteit aangepaste conférences niet gespaard. Denoyelle benadrukt hun voortvarendheid of al te behoedzame trekjes. Hun non-verbale tics zet hij nog meer in de verf. Sinds Cat Stevens door overijverige veiligheids-

agenten de toegang tot de Verenigde Staten werd ontzegd, is de zanger van 'Matthew and son' alleen maar in zijn achting gestegen en daarom draagt hij enkele van zijn vertaalde songs aan hem op. Dat Simon en Garfunkel eindelijk hun onderlinge geschillen hebben bijgelegd, wordt in zijn grappige 'goed nieuws show' eveneens belicht. Zelfs met de West-Vlaamse tongval van Filip Kowlier heeft Denoyelle, weliswaar na intensieve oefeningen, geen moeite. Kris De Jean, die hem op piano begeleidt, fungeert als aangever. De persiferende sketches zijn vermakelijk zonder te kwetsen.

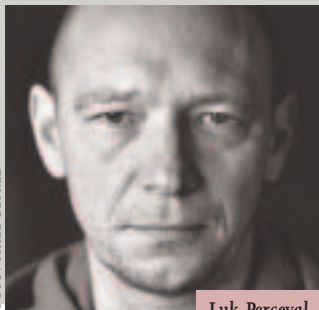
'De kleine kant' door Dirk Denoyelle & Kris De Jean
Wemmel, GC De Zandloper, Kaasmarkt 75

Donderdag 16 december om 20.00

tel. 02-460 73 24, www.dezandloper.be

Amerikaanse klassieker in een nieuw kleedje

Vooraleer Luk Perceval het Toneelhuis ruilt voor de Berlijnse Schaubühne, regisseert hij bij het Antwerpse gezelschap Arthur Millers 'Death of a salesman', waarin de 'American Dream' wordt doorprikt. Voor de titelrol werd Josse De Pauw aangetrokken, die hem volgend jaar tijdelijk zal vervangen. Van de oorspronkelijke versie, die al in 1949 werd gepubliceerd, wordt voortdurend afgeweken. Ditmaal spelen alle tafereel zich af tijdens de donkere nacht die aan de zelfmoord van de hoofdpersoon voorafgaat. Dan beseft Willy Loman ten volle dat hij geen toekomst meer heeft. Hij voelt zich een mislukking die door zijn omgeving is afgeschreven.

Luk Perceval

Toch droomde hij ooit van een succesvolle carrière, maar hij wordt niet eens door zijn kinderen gerespecteerd. Net als hun inhalige generatiegenoten duwen ze hem de dieperik in. Arthur Miller inspireerde zich voor de titelfiguur op zijn oom en op de misdaadbestrijder in de filmklassieker 'Dokter Mabuse' van de Duitse cineast Fritz Lang.

'Dood van een handelsreiziger' door Het Toneelhuis
Dilbeek, CC Westrand, Kamerijklaan
Donderdag 16 december om 20.30
tel. 02-466 20 30, www.applaus.be

Octurn

Avontuurlijke muziek van Pierre Van Dormael

Het tienjarig bestaan van het ensemble Octurn wordt gevierd met een concert dat inzoomt op de composities van Pierre Van Dormael. Hij leverde onder meer de muziek voor bekroonde Belgische films als 'Toto le Héros' en 'Le Huitième Jour', die door zijn broer Jaco werden geregisseerd. Ook het Brussels 'ketje' Toots Tielemans en jazzmuzikant Philip Catherine deden een beroep op zijn compositorische talent. Pierre Van Dormael plukt bezwerende klanken uit zijn gitaar, terwijl de acht trawanten van Octurn zijn warme en toch avontuurlijke muziek een nieuwe impuls geven.

Octurn en Pierre Van Dormael
Beersel, CC de Meent, Gemeenveldstraat 34
Donderdag 16 december om 20.30
tel. 02-359 16 00, www.applaus.be

PODIUM KUNSTEN

THEATER

2, 3, 4 EN 5 DEC

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731 43 31
Beekstraat 172

Het einde van de toekomst
door Toneelgroep De Morgenster

● 2, 3 en 4/12 om 20.00, 5/12 om 15.00

MAANDAG 6 DEC

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

Zomerdag

door vzw Fast Forward - Theater voor Nederlands- en anderstaligen

● 20.00

DINSDAG 7 DEC

VILVOORDE

CC Het Bolwerk 02-251 94 40
Bolwerkstraat

Zomerdag door vzw Fast Forward - Theater voor Nederlands- en anderstaligen
● 15.00

11 EN 12 DEC

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

De kale zangeres

door Olympique Dramatique
● 20.15

VRIJDAG 17 DEC

TERVUREN

Britse School 02-769 20 92
Leuvensesteenweg 19 (GC Tervuren)

De miserie van de jonge

Werthers door De Koe

● 20.30

ZATERDAG 18 DEC

MEISE

De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69

Salon Brigitte

door Marleen Merckx en Annemarie Picard

● 20.00

DANS

VRIJDAG 17 DEC

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

As simple as that

door Amgod

● 20.15

FAMILIEVOORSTELLING

ZATERDAG 11 DEC

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

Culcreacul

door vzw Mogen Doen

● 15.00 aansluitend om 19.00

paëlla smullen

ZATERDAG 18 DEC

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

Met de kikker alles kits?

of, Een kabouter op een klein rood brommerke door Stabada

● 20.00

ZONDAG 19 DEC

DILBECK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Specht

door 4-Hoog - vanaf 6 jaar

● 15.00

ZONDAG 19 DEC

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Wat de ezel zag

door De Werf - vanaf 8 jaar

● 15.00

WOENSDAG 29 DEC

VILVOORDE

CC Koningslo 02-255 46 90
Streekbaan 185

Papiersnippels

door Figurentheater

Vlinders & Co - vanaf 3 jaar

● 15.00

HUMOR

DONDERDAG 9 DEC

VILVOORDE

CC Het Bolwerk 02-251 94 40
Bolwerkstraat

Most Wanted!

door Najib Amhali

● 20.30

ZATERDAG 18 DEC

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Alex Agnew & Manmanman

● 20.15

Amgod (17/12 in Grimbergen)

SENIOREN

MAANDAG 6 DEC

ASSE-ZELLIK

CC Den Horinck 02-466 78 21
Noorderlaan 20

Will Ferdy, 55 jaar op de planken

● 14.30

DINSDAG 14 DEC

MEISE

De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69

Haal levensvreugde in huis

door Nicole & Hugo

● 14.00

DINSDAG 21 DEC

VILVOORDE

CC Het Bolwerk 02-251 94 40
Bolwerkstraat

Champagne voor iedereen

door Jacques Raymond & Ingriani

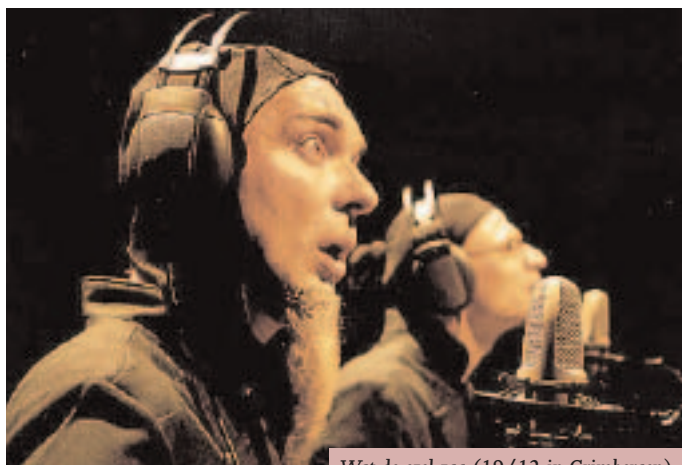
● 14.30

De kale zangeres (11 en 12/12 in Grimbergen)

Alex Agnew (18/12 in Grimbergen)

Wat de ezel zag (19/12 in Grimbergen)

MUZIEK

DONDERDAG 9 DEC

MEISE

De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69

Helen Flaherty, Dave Munnely en Philip Masure
● 20.30

VRIJDAG 10 DEC

VILVOORDE

CC Het Bolwerk 02-251 94 40
Bolwerkstraat

Siyabonga door Olla Vogala
● 20.30

ZATERDAG 11 DEC

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

Van alle landen thuis door Elsie Helewaut, Dirk Van Esbroeck en Bart Plouvier
● 20.30

ZONDAG 12 DEC

ASSE-ZELLIK

CC Den Horinck 02-466 78 21
Noorderlaan 20

Eindejaarsconcert
met Ludwig Albert, het Marimbakwartet
en Katrine Druyts
● 17.00

WOENDAG 15 DEC

VILVOORDE

CC Het Bolwerk 02-251 94 40
Bolwerkstraat

Marlène Dorcena
● 20.30

VRIJDAG 17 DEC

MEISE

De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69

Tricycle
● 20.30

ZATERDAG 18 DEC

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Belle Perez (theatertour)
● 20.30

KLASSIEK

ZONDAG 5 DEC

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

Aperitiefconcert door Thooover
● 11.00

ZATERDAG 11 DEC

GRIMBERGEN

Basiliek 02-260 12 97
(Gemeentewinkel)

'Kerstmarkt',
beiaardrecital door Rien Aarssen
● 15.00-16.00

ZATERDAG 11 DEC

TERVUREN

Sint Janskerk 02-769 20 92
Kerkstraat (GC Tervuren)

Kerstconcert: El Noi de la Mare door Zefiro Torna
● 20.30

ZONDAG 12 DEC

MEISE

De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69

In Flanders' Fields
door Ensemble Grupetto
● 11.00

VRIJDAG 17 DEC

GRIMBERGEN

Basiliek 02-270 90 58
(Jan Robberechts)

Kerstconcert door de koninklijke muziek-
vereniging De Cecilianen (Grimbergen) o.l.v. Peter
Van Montfort, gastvedette is Johan Verminnen
● 20.00

ZONDAG 19 DEC

DROGENBOS

Sint-Niklaaskerk
Kerstconcert door de koren Sere-
nata en La Fraternite (Drogenbos) en
Ademnoot (Sint-Pieters-Leeuw)
● 15.00

ZATERDAG 25 DEC

GRIMBERGEN

Basiliek 02-260 12 97
(Gemeentewinkel)

'Kerstmis', beiaardrecital door Rien Aarssen
● 16.30-17.30

ZATERDAG 25 DEC

MEISE

Sint-Martinuskerk 02-272 00 27
(dienst Cultuur gemeente)

Brusselsesteenweg
Beiaardconcert
ter gelegenheid van Kerstmis
door Eddy Mariën
● 9.30-10.30

FILM

ZONDAG 5 DEC

BEERSEL

CC de Meent 02-359 16 00
Gemeenveldstraat 34

Brother Bear
(Nederlandstalige versie)
● 15.00

ZONDAG 5 DEC

BEERSEL

CC de Meent 02-359 16 00
Gemeenveldstraat 34

Coffee and Cigarettes
● 20.00

Marlène Dorcena (15/12 in Vilvoorde)

Met Karel Appel op reis langs de kunst van de lage landen

De Nederlandse kunsthistoricus en tentoonstellingsbouwer Rudi Fuchs confronteert in het Paleis voor Schone Kunsten schilderijen, sculpturen en assemblages van Karel Appel met tekeningen en schilderijen van Vlaamse en Hollandse meesters. 'Deze reis langs de kunst van de lage landen heeft vele verrassingen opgeleverd', licht hij toe. 'Eeuwenoude

Andere ijkpunten zijn een verstild landschap van Luc Tuymans en een schetsmatig gepenseelde rode wolk van Piet Mondriaan.

Appels 'Geel naakt', een kroonstuk uit de collectie van het Amsterdamse Stedelijk Museum waar Rudi Fuchs zijn woelige loopbaan als directeur van verschillende instellingen afrondde, wordt in verband gebracht met de ontklede vrouw op

'De verzoeking van Sint Antonius' van Constant Permeke.

Primitieve totems

Hoewel Appel nog steeds kwistig met verf omspringt en de kleuren laat exploderen, is hij de Cobrabeweging, waarvan hij indertijd één van de boegbeelden was, al lang ontgroeid. Met gevonden voorwerpen, speelgoed en sloophout vervaardigt hij symbolische installaties. Het skelet, dat in 'De dans' tussen het takkenbos, het virtuele hellevuur en de foto's van naakte lichaamsdelen een sleutelrol krijgt toebedeeld, heeft hij met een laagje zilver bedekt. De voorbije jaren realiseerde hij met opgezette dierenkoppen en maskers theatrale assemblages die lijken op primitieve totems.

Elke expositiezaal en ieder kabinet ademt een aparte sfeer uit. Onderlinge verwantschappen worden niet uitgelegd; de nieuwsgierige bezoeker kan die zelf ontdekken. Het oeuvre van Appel wordt niet alleen getoetst aan onverwachte schilderijen en tekeningen uit de kunstgeschiedenis. Ook door zorgvuldig geselecteerde werken

van Vlaamse en Nederlandse tijdgenoten krijgt het meer diepgang omdat het in een ruimere context wordt gepresenteerd.

Middenin de tentoonstelling kunnen de bezoekers in Studio Appel aan ateliers deelnemen die gewijd zijn aan de grondbeginselen van de schilderkunst. Bijzondere aandacht gaat uit naar het licht-, kleuren- en lijnenspel van de Cobra-beweging.

Ludo Dosogne

'Karel Appel. Onderweg. Reis van Rudi Fuchs langs de kunst der Lage Landen'
Brussel, Paleis voor Schone Kunsten,
Ravensteinstraat 23

Nog tot 16 januari 2005. Van dinsdag tot zondag van 10.00 tot 18.00. Donderdag nocturne tot 21.00. Gesloten op maandag.

02-507 82 00 en www.bozar.be

'Geel naakt' Karel Appel

landschappen, portretten, naakten en stillevens gaan een dialoog aan met de hedendaagse kunst. Zo komen oude schilderijen opnieuw tot leven. De kloof tussen het verleden en het heden wordt eindelijk gedicht.'

Een 17de eeuws doek van Antoon Van Dyck, waarop de kruisiging van de heilige Petrus wordt uitgebeeld, hangt naast recent werk van de 83-jarige Karel Appel, die een naamloze figuur in dezelfde houding weergeeft. De rode vegen die hij met markeerstift heeft aangebracht, verwijzen naar de bloeddorstigheid van de beulen. In tegenstelling tot Rembrandt, van wie 'De drie kruisen' wordt geëxposeerd, gebruikt Appel bescheiden middelen en is de encenering sober.

Zijn zwarte wolken boven een donkere zee worden vergeleken met de witgrijze wolkenpartijen van James Ensor en een mythisch onweer van Rubens.

ZONDAG 5 DEC

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59

Begijnhofplein 11

Paniek op de prairie

(Nederlandstalige versie)

15.00

DINSDAG 7 DEC

DILBEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

She hate me

20.30

DINSDAG 7 DEC

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

The Motorcycle Diaries

20.30

WOENSDAG 8 DEC

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59

Begijnhofplein 11

White Chicks

20.30

ZATERDAG 11 DEC

DILBEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Finding Nemo

14.00

DINSDAG 14 DEC

DILBEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Supersize me

20.30

DINSDAG 14 DEC

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Gegen die Wand

(k.n.t.)

20.30

WOENSDAG 15 DEC

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59

Begijnhofplein 11

Confituur

20.30

NIET TE MISSEN NIET TE MISSEN NIET TE MISSEN

TONEEL

Ongewone seksuele voorkeuren

De Amerikaanse auteur Nicky Silver zinn speelt in zijn theaterstukken op de relativiteit van waarden en normen. 'Beautiful Child' handelt over ongewone seksuele voorkeuren. Als een koppel van middelbare leeftijd dat kampt met huwelijksproblemen van zoonlief ver-

neemt dat hij passioneel verliefd is op een man, stoort niemand zich aan zijn homoseksuele geaardheid. De leeftijd van de uitverkorene doet echter de wenkbrauwen fronsen. Humoristische en

magisch-realistische scènes wisselen elkaar af. Het tijdsverloop wordt overhoop gehaald. De acteurs richten zich rechtstreeks tot de toeschouwer, alsof het publiek hen meer interesseert dan de collega's. Nicky Silver behoort tot de hedendaagse rebelse trendsetters. Hij maakte reeds eerder ophef met 'The Food Chain'. Marc Cnops regisseert deze Raamtheaterproductie. Voor de 71-jarige ex-KVS directeur Nand Buyl, die met Bert Van Nieuwehuysen en Peggy De Landsheer een sleutelrol vertolkt, wordt 'Schoon Kind' de kroon op zijn rijk gevulde loopbaan.

'Schoon kind' door Raamtheater Grimbergen, CC Strombeek, Gemeenteplein

Donderdag 9 december om 15.00

tel. 02-263 03 43,

www.ccstrombeek.be

KLASSIEKE MUZIEK

Vermaarde componisten uit Praag

Ter gelegenheid van de recente toetreding van Tsjechië tot de Europese Unie speelt het Tsjechisch Kamerorkest onder leiding van Ondrej Kukal werk van vermaarde toondichters die hun stempel op het Praagse muziekleven hebben gedrukt. Naast een Divertimento van Mozart en een suite van Leos Janacek, staan ook een serenade en het adagio 'Waldesruhe' van Antonin Dvorak op het programma. In ons taalgebied wordt deze compositie, waarvan zowel een versie voor cello en piano als een georkestreerde bewerking bestaat, ook 'Stille wouden' genoemd. Dit werk werd opgedragen aan Hanus Wihan, een stafmedewerker van

het Praags conservatorium waarmee Dvorak was bevriend. Geregeld doken ze samen op in het legendarische artiestencafé Slavia, waar ook Janacek over de vloer kwam. Het 20 koppig ensemble wordt gedomineerd door strijkers die ook deel uitmaken van de Tsjechische Filharmonie. Het orkest dankt zijn faam aan Josef Vlach die de muzikanten in de pionierstijd aanspoorde een hechte groep te vormen.

Czech Chamber Orchestra

Ternat, CC De Plotter, Kerkstraat 4

Vrijdag 10 december om 20.30

tel. 02-582 44 33, www.applaus.be

Vlezenbeek, De Merselborre, Schaliestraat 2

Zondag 12 december om 11.00

tel. 02-371 22 62 (GCC Coloma),

www.applaus.be

TONEEL

Kafka en zijn autoritaire vader

Franz Kafka (1883-1924) leefde op gespannen voet met zijn autoritaire vader. Vergeefs probeerde hij al schrijvend uit zijn beknellende machtsgreep te ontsnappen. Toch hield hij ook naar diens genegenheid. Uiteindelijk verwoordde hij zijn ang-

sten, obsessies en verlangens in een brief, die hij echter nooit aan zijn vader bezorgde. In deze geësceneerde productie van De Bloedgroep aanhoort de vader daarentegen wel zijn misnoegde zoon. Steve de Schepper hanteert zijn microfoon als een pen. Sam Bogaerts kijkt hem vanuit een lederen zetel met een bedenkelijk gezicht aan. Slechts als de monoloog is afgerond, neemt hij het woord. Volgens hem mag Kafka's vader van geluk spreken dat hij deze schrijnende brief niet heeft ontvangen en dat zich geen fataal oedipaal drama heeft voltrokken. Tania Van der Sanden is spelcoach. De Bloedgroep is een wisselend toneelcollectief dat is ontstaan in de schoot van het Tielts Theater Malpertuis.

'Brief aan m'n vader' door De Bloedgroep Jezus-Eik/Overijse, GC De Bosuil, Witherendreef 1

Vrijdag 10 december om 20.00

tel. 02-657 31 79, www.debosuil.be

KERSTCONCERTEN

Kerstconcerten bij de vleet

Meeslepende gospels als 'Rock my soul', 'Oh happy day' en 'Michael Row the boat' worden door het Sint-Ceciliakoor van De Hoek, het Genesiuskoor van Rode centrum en zanggroep Lassus op zaterdag 4 december om 18.00 in de kerk van Sint-Genesius-Rode uitgevoerd. Na afloop volgt een receptie. Het concert wordt georganiseerd door de culturele raad van Rode, Het Grote Plein en GC De Boesdaalhoeve.

tel. 02-381 14 51,

www.deboesdaalhoeve.be

Middeleeuwse kerstliederen, traditionele 'Christmas Carols', liturgische madrigalen en meerstemmige composities van Guillaume Dufay, Johannes Ockeghem en Flecha sieren het gelegenheidsprogramma van het 'musica antiqua' ensemble Zefiro Torna, dat de gezangen begeleidt op vedel, viola da gamba en luit. Afspraak in de Zellikse Sint-Bavokerk op vrijdag 17 december om 20.30.

tel. 02-466 78 21 (CC Den Horinck),

www.applaus.be

Het Krokegemse koor The White Spirits splitst zich voor zijn gospelconcert op in vier complementaire formaties zodat klassiekers als 'Amazing Grace', 'He's Got the whole world in His hands' en 'Glory Hallelujah' in canonvorm kunnen worden gezongen. De liederen klinken dan ook voller dan bij een éénstemmige uitvoering. Dirigent Jan Couk krijgt de steun van een vierkoppig combo. Opwarmen kan met een glaasje glühwein. Op zaterdag 18 december om 20.00 in GC De Lijsterbes, Lijsterbessenbomenlaan 6, Kraainem.

tel. 02-721 28 06, www.delijsterbes.be

De 'samenspel' klas van de Alsebergse Orfeus Academie en het Sint-Ceciliakoor onder leiding van Eric Kirsch, verzorgen op 18 december om 20.00 een stemmig kerstconcert in de kerk van Linkebeek.

tel. 02-380 77 51 (GC De Moelie),

www.demoelie.be

Ludo Dosogne

Bart Van der Moeren 'Hanengevecht' (tot 3/1 in Wemmel)

DONDERDAG 16 DEC

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731 43 31
Beekstraat 172

The Terminal

• 20.00

VRIJDAG 17 DEC

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

La Male Educación

• 20.00

ZONDAG 19 DEC

BEERSEL

CC de Meent 02-359 16 00
Gemeenveldstraat 34

The Motorcycle Diaries

• 20.00

MAANDAG 20 DEC

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

The Maltese Falcon

• 20.30

DINSDAG 21 DEC

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Un long dimanche de fiançailles

• 20.30

DINSDAG 21 DEC

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Comme une image

• 20.30

WOENSDAG 22 DEC

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

Un long dimanche de fiançailles

• 20.30

ZONDAG 26 DEC

BEERSEL

CC de Meent 02-359 16 00
Gemeenveldstraat 34

El Cid

• 15.00

ZONDAG 26 DEC

BEERSEL

CC de Meent 02-359 16 00
Gemeenveldstraat 34

Un long dimanche de fiançailles

• 20.00

TOT 6 DEC

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

Fototentoonstelling 'Intimate' door Dieter Verbeek

• doorlopend

VAN 8 DEC TOT 3 JAN

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

Fotografiecircuit: Bart Van der Moeren 'Hanengevecht'

• doorlopend

TOT 8 DEC

ALSEMBERG

Bibliotheek 02-359 16 26
Brusselsesteenweg 77c

Zoveel Brabanders, zoveel verhalen

• doorlopend

VAN 10 TOT 24 DEC

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

Samuel Verbieze

• doorlopend

TOT 19 DEC

DROGENBOS

Museum Felix De Boeck
Kuikenstraat 6 02-377 57 22

Thomas Defays 'Water Forms', wisseltentoonstelling in de reeks 'Ontmoetingen met Felix'

• van di tot vrij van 13.00 tot 17.00, za en zo van 14.00 tot 17.00, geleide bezoeken na reservatie

TOT 19 DEC

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Kunst & Trauma: 'Crossing the void' Everlyn Nicodemus

• doorlopend

TOT 20 DEC

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Tentoonstelling creatief gehandicapten atelier

• elke dag van 9.00 tot 22.00, zo tot 20.00, vernissage op 4/12 om 17.00

TOT 22 DEC

KRAAINEM

GC De Lijsterbes 02-721 28 06
Lijsterbessenbomenlaan 6

Expo artistiek project

'Steenwegen', fototentoonstelling en videomontage

• doorlopend

TOT 30 DEC

BEERSEL

CC de Meent 02-359 16 00
Gemeenveldstraat 34

Tentoonstelling met werk van de docenten van de laatbloeijsacademie

• doorlopend

TOT 31 DEC

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731 43 31
Beekstraat 172

Kam Kiest voor Kunst:

Kristof Deneys (fotografie)

• doorlopend

Thomas Defays 'Drop, Monaco, 2002' (tot 19/12 in Felix De Boeckmuseum Drogenbos)

TOT 27 JAN 2005**BEERSEL**

CC de Meent 02-359 16 00

Gemeenveldstraat 34

Expo artistiek project**'Steenwegen'**, fototentoonstelling

en videomontage

● doorlopend

DINSDAG 7 DEC**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

'De strijd tegen het terroris-**me'** door Jan Wouters, prof. dr. directeur
van het Instituut voor Internationaal Recht

● 14.00

WOENSDAG 8 DEC**DILBEEK**

Café Den Tat 02-502 38 80

Kalenbergstraat 9 (Masereelfonds)

'Globalisering en**vrijhandel'** door Koen De Leus

• organisatie: Masereelfonds

● 20.30

VRIJDAG 10 DEC**SINT-PIETERS-LEEUV**

GCC Kasteel Coloma 02-377 23 91

(Brigitte Vandamme)

J. Depauwstraat 25

Helleborussen en nieuwe
soorten vaste planten

door Walter Vanderstraeten

• organisatie: Vlaamse Vaste Planten

Vereniging regio Pajottenland

● 20.00

WOENSDAG 15 DEC**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

'Ierland' door Paul De Schutter

● 20.00

ZATERDAG 18 DEC**GRIMBERGEN**

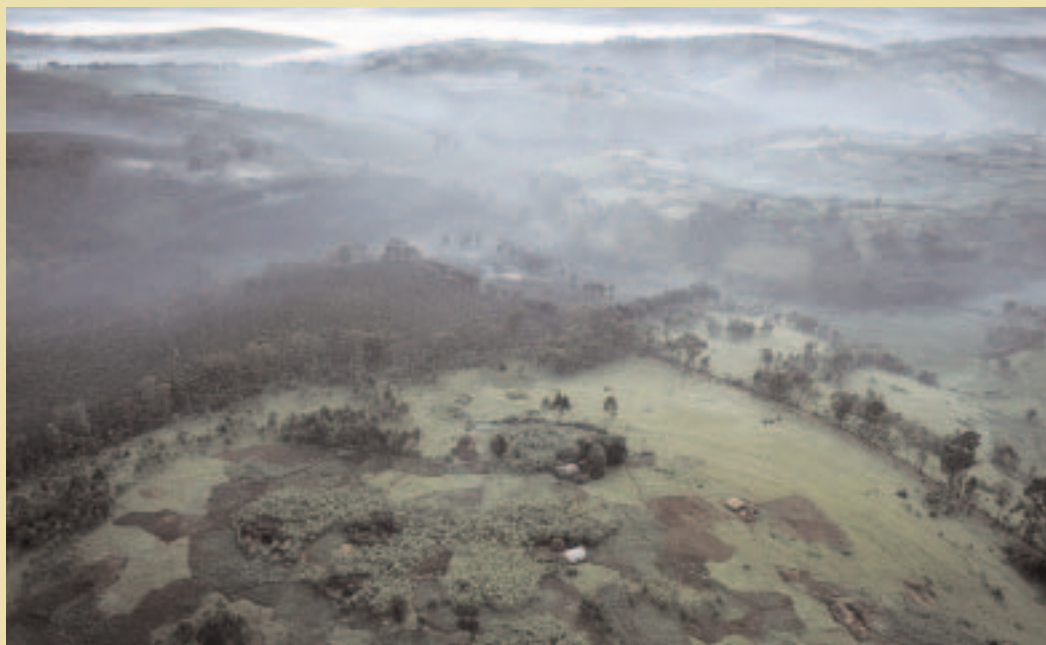
Volkssterrenwacht MIRA

Abdijstraat 22 02-269 12 80

'Kosmologie: vele vragen,
vele antwoorden, maar het
mysterie blijft' door Thomas Hertog

● 15.00

De bedreigde rijkdom van Congo

Op uitnodiging van de Unesco organiseert het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika in Tervuren een educatieve tentoonstelling over de biologische en culturele diversiteit in de Democratische Republiek Congo. Voor vier nationale parken (Salonga, Kahuzi-Biega, Virunga, Garamba) en het Okapi Wildreservaat, die op de lijst van bedreigde 'werelderfgoed sites' staan, moeten dringend beschermingsfondsen worden opgebouwd. Daar hoopt deze expositie, die in september reeds te zien was in de hoofdzetel van de Unesco te Parijs, toe bij te dragen. Rituele en artistieke voorwerpen belichten de verhouding tussen de mens en de natuur. Geactualiseerde aardrijkskundige kaarten en satellietfoto's verschaffen gedetailleerd informatie over de vindplaatsen van natuurlijke rijkdommen.

Dat Congo zoveel schatten herbergt is te danken aan de uitgestrektheid van het land en de talrijke klimaattypes die gunstig zijn voor de vegetatie. De droge bossen, savannes, mangroven, bergen en vulkanen zijn even opmerkelijk als het immense regenwoud, dat nog steeds een aaneengesloten bomengebied vormt. Vermeldenswaard in het dierenbestand zijn de water-genetkat, de dwergchimpansee, de bosgiraffe en uiteraard de Congopauw. Er zijn zelfs zoveel planten, vogels, insecten, vissen, virussen en bacteriën dat ze niet eens allemaal door de wetenschap zijn beschreven. Ook de ondergrond is rijk, want er kan goud, zilver, kobalt, tin en diamant worden gedolven. Maar springt de mens wel verstandig om met wat hij overal aantreft? Het tropisch hout bijvoorbeeld brengt veel geld op omdat het dienst doet in de bouwrijverheid en naar het buitenland kan worden

geëxporteerd. Er dringt zich een verantwoord beheersplan op dat moet verhinderen dat er niet meer wordt gekapt dan er bijgroeit.

De ontginning van erts en andere grondstoffen wordt te vaak bepaald door de marktwetten van vraag en aanbod zonder dat voldoende rekening wordt gehouden met het ecologisch evenwicht. Jagers en stropers gaan zelden selectief te werk. Om hen af te remmen wordt een plan uitgewerkt om ze bij het beheer van de beschermde natuurgebieden te betrekken.

Symbolische objecten

De expositie brengt tevens meer dan tweehonderd Congolese talen in kaart. De mondelinge overlevering primeert op het geschreven woord. Aan het spreekwoordenkoord van de Lega zijn voorwerpen bevestigd die elk verwijzen naar een bekend gezegde. Uit de etnografische verzamelingen van het Tervuurse museum worden symbolische objecten opgediept. Delen van de olifant, die bij de Bwami gemeenschap in verband wordt gebracht met het harmonieus samenleven, zijn verwerkt in initiatievoorwerpen. Een gevlekte luipaardenhuid, die aan een stamhoofd toebehoorde, zinspeelt op zijn rol als bemiddelaar tussen zijn onderdanen en de geesten van de voorouders.

Ludo Dosogne

'Congo: Natuur en cultuur'**Tervuren, Koninklijk Museum van Midden-Afrika,**
Leuvensesteenweg 13**Tot 9 oktober 2005. Van dinsdag tot vrijdag van**
10.00 tot 17.00. Zaterdag, zondag en feestdagen
van 10.00 tot 18.00. Gesloten op maandag.● Tel. 02-769 52 04, www.africamuseum.be

Taboesfeer rond tatoeage verdwijnt

In het Jubelparkmuseum worden meer dan 350 voorwerpen geëxposeerd die de geschiedenis van de tatoeage belichten. Naast de scherpe naalden en de zorgvuldig geconserveerde stukjes mensenhuid vallen de huiveringwekkende Japanse prenten en de foto's van opzichtig getatoeëerde motorrijders op.

De tekeningen die Sydney Parkinson als reisgezel van James Cook tijdens hun bezoek aan Tahiti maakte, onthullen hoe belangrijk lichaamsversieringen voor de Polynesiërs waren. In de Westerse samenleving daarentegen stonden mensen met tatoeages niet overal goed aangeschreven. Omdat veel gevangenen, kermisartiesten en marginalen zich tatoeëerden, werden ook de artistiek geïnspireerden geminacht. Maar nadat de getatoeëerde stamleider Omai in het gezelschap van kapitein Cook in 1774 grote indruk maakte op het Engels koningshuis wilden alle Londenaren zich laten tatoeëren. De rage was echter van korte duur. Toch is tatoeëren even oud als de mensheid. De appreciatie verschilt naargelang de cultuur en de sociale klasse. Omdat recente lasertechnieken de meeste lichamelijke merktekens kunnen uitwissen en andere aanbrengmethodes worden gebruikt, lijkt de taboesfeer te verdwijnen. Sinds kort wordt de tatoeage ook in de Westerse maatschappij gewaardeerd, temeer omdat sommige technieken nauw aansluiten bij de wereld van de schoonheidsverzorging. Met een fijne naald worden bijvoorbeeld wenkbrauwen verlengd en ooglijnen bijgetekend. Kleurpigmenten

die net onder de opperhuid worden aangebracht, vormen een permanente 'make-up'. Ook de hennatatoeage waarbij natuurlijke kleurstof in pastavorm op de huid wordt gewreven, is in opmars. Na enkele uren is ze

door de huid ook werkelijk geabsorbeerd, maar door de voortdurende vernieuwing van de cellen zal ze na verloop van tijd spontaan verdwijnen. Bij sommige volkeren fungeerde tatoeage als een statussymbool. Terwijl de islam en het christendom de inkervingen beschouwden als een aanslag op het lichaam, hadden tatoeages in andere religies een magische functie. Zij bevorderden het contact met de voorvaders of moesten ziektes en kwade krachten bezweren.

De tentoonstelling is opgesplitst in twaalf afdelingen. De bezoeker wordt ook geïnformeerd over eventuele risico's voor de gezondheid en de huidige medische toepassingen.

Ludo Dosogne

Tatu Tattoo

Brussel, Jubelparkmuseum, Jubelpark 10

Tot 27 februari 2005. Van dinsdag tot zondag van 10.00 tot 17.00.

Gesloten op maandag.

tel. 02-741 72 11, www.kmkg-mrah.be

MAANDAG 20 DEC GRIMBERGEN

Abdij (Ostzaal)

'Euthanasie en abortus: overwegingen van een arts'

door dr. P. Deschepper, Nationale voorzitter Belgische Geneesherenvereniging St. Lucas

20.00

DINSDAG 21 DEC ASSE-ZELLIK

CC Den Horinck 02-466 78 21 Noorderlaan 20

'De Maya's, Mexico, Guatemala, Honduras'

door Paul Coessens

organisatie: VTB-VAB

20.00

DINSDAG 21 DEC DILBECK

CC Westrand 02-466 20 30 Kamerijklaan

'De openbaring van de persoon in de Afrikaanse orale literatuur'

door Ngo Semzara Kabuta, hoogleraar Afrikaanse Talen en Culturen R.U.Gent

14.00

DINSDAG 21 DEC SINT-GENESIUS-RODE

GC De Boesdaalhoeve

02-380 49 39 (VTB-VAB)

Hoevestraat 67

'Griekenland: Antiek, Byzantijns, Modern' door Jan en Rita Thienpont-Vanden Branden

organisatie: VTB-VAB Sint-Genesius-Rode

20.00

CURSUSSEN

6 EN 13 DEC

SINT-GENESIUS-RODE

Plaatselijke Openbare Bibliotheek

02-380 49 39 (VTB-VAB)

Dorpsstraat 42

Art deco in België

organisatie: VTB-VAB Sint-Genesius-Rode

19.30

DINSDAG 7 DEC

OVERIJSE

CC Den Blank

02-687 59 59

Begijnhofplein 11

The Beatles in woord en beeld

20.00

10, 27 EN 30 DEC GRIMBERGEN

Athena Brabant-Centrum voor Creatieve Kunstambachten 02-460 44 92 Humbeeksesteenweg 184

Workshops 'Goud- en zilvereffecten op zijde'

(10/12) en 'Pottendraaien' (27 en 30/12)

10.00

ZATERDAG 15 JAN GRIMBERGEN

Basisschool De Regenboog

Brusselsesteenweg 99 02-267 28 66

Start cursus Irish Dancing

organisatie: Friends of Erin's v.z.w.

10.00

MAANDAG 17 JAN WEMMEL

Lokalen Rode Kruis 02-460 55 38 Vander Zijpenstraat 48

Start gratis EHBO-cursus

(16 sessies van 2 uur), bekroond met een Europees erkend brevet van Helper

19.30-21.30

ZONDAG 5 DEC DILBECK

02-569 27 28 (Louis De Leeuw)

Wandelen op de Thaborberg,

vertrek om 14.00 aan de parking van het Michielsheem, Kattebroekstraat 199 (1 km)

organisatie: Natuurpunt Dilbeek

DONDERDAG 9 DEC JEZUS-EIK

02-251 53 75 (Fernand Humbeek)

Tamboerdreefswandeling,

vertrek om 13.40 aan de parking van restaurant Barbizon

organisatie: Natuurgroeping

Zoniënwoud v.z.w.

ZONDAG 12 DEC OPPEM (MEISE)

02-269 49 22 (Frans Heyvaert)

Oppemwandeling langs rustige landwegen, vertrek om 14.15 aan de Sint-Stefanuskerk (9 km)

organisatie: VWO-Elootrotters Meise

DONDERDAG 16 DEC**LA HULPE**

02-251 53 75 (Fernand Humbeek)
Loofhuttenwandeling, vertrek om 13.45 aan de parking achter 'Ferme du Chateau van Solvay'
 • organisatie: Natuurgroep Zoniënwood v.z.w.

ZONDAG 19 DEC**LINKEBEEK**

02-569 17 52 (Jan Quinart)

Bij de 'moelieduwers' van Linkebeek, vertrek om 14.30 aan de Sint-Sebastiaanskerk (7 km)
 • organisatie: Streekgidsen Zuidwest-Brabant)

VARIA**ZATERDAG 4 DEC****JEZUS-EIK/OVERIJSE**

GC De Bosuil 02-657 31 79
 Witherendreef 1
Sinterklaasfeest - Kinderanimatie
 • organisatie: GC De Bosuil i.s.m. Gezinsbond Overijse
 ● 14.00-16.00

ZONDAG 5 DEC**MEISE**

Sint-Elooiakapel 02-269 49 22
 (Frans Heyvaert)
Sint-Elooviering: bedevaart naar de kapel met zegeningen van ruiters, tractorbestuurders, koetsiers, ... Aansluitend optocht naar het dorpscentrum
 ● 10.30

17, 18 EN 19 DEC**BEERSEL**

CC de Meent 02-359 16 00
 Gemeenveldstraat 34
25 jaar Cultuurraad: 17/12 om 20.00 vernissage van de tentoonstelling **'Het gelaat van Beersel in volkskunst en folklore'** en uitreiking van de **Herman Teirlinckprijs** aan beeldhouwster Hilde Van Sumere; Spaanse volksmuziek door Caroline Asaert
 18/12 van 10.00 tot 20.00 tentoonstelling **'Het gelaat van Beersel in volkskunst en folklore'**; om 15.00 en 18.00 **'De voorstelling begint om 20 uur 30'**

FOTO: PASCAL VIGNERON

door toneelgezelschap WEREDI Lot
 19/12 van 10.00 tot 18.00 tentoonstelling **'Het gelaat van Beersel in volkskunst en folklore'**; om 11.00 **'Oo zegge we 't ee'**, ludieke confrontatie van Beerselse dialecten; volksmuziek door **Baladeuze**

ZATERDAG 18 DEC**DILBEEK**

CC Westrand 02-520 77 30 (Sacha) of
<http://sacha.scw.be>
 Kamerijklaan
Kick fun initiatie
 voor lesbiennes, homo's en bi's
 • organisatie: Sacha

DINSdag 21 DEC**WEMMEL**

Gemeenteschool 02-460 75 51
 Winkel 56
Bloedinzameling
 door het Rode Kruis
 ● 18.00-19.45

WOENSDAG 22 DEC**BRUSSEGEM**

Zaal 'De Herleving' 02-460 75 51
 Dorpsstraat 53
Bloedinzameling
 door het Rode Kruis
 ● 18.00-19.45

KERSTMARKTEN**8 TOT 12 DEC****LEUVEN**

Ladeuzeplein en Hooverplein
 016-23 71 41
 (Leuvense Kerstmarkt vzw)
Kerstmarkt
 ● 11.00-23.00, zondag tot 21.00

11 EN 12 DEC**GRIMBERGEN**

Dorpscentrum, tussen basiliek en gemeentehuis
 02-260 12 95 (Gemeentewinkel)
Kerstmarkt
 met een 80-tal kraampjes
 ● 11/12 van 13.30 tot 21.00 en 12/12 van 11.00 tot 20.00

ZATERDAG 11 DEC**HULDENBERG**

Gemeenteplein 02-686 61 65
 (Toeristische Dienst)
Kerstmarkt
 met een 25-tal kraampjes
 ● 17.00-22.00

ZATERDAG 11 DEC**TERVUREN**

Marktplaats 02-767 57 70
 (Alain Bruyndonckx)
Sociale kerstmarkt
 ● 13.00-17.00

ZATERDAG 11 DEC**TOLLEMBEEK**

Dorpscentrum 0476-94 38 58
 (Erwin De Leye)

Kerstmarkt

met meer dan 120 kraampjes
 ● 17.00

VRIJDAG 17 DEC**HOELAART**

Gemeenteplein 02-658 28 40
 (gemeente Hoeilaart)

Kerstmarkt

● 19.00

18 EN 19 DEC**MEISE**

Nationale Plantentuin 02-260 09 70
 Nieuwelaan 38
Winterweekend: bewonder de bloeiende kerstster, maretak, hulst en de verzameling naaldbomen
 ● 9.30

18 EN 19 DEC**VILVOORDE**

Portaelsplein 02-255 45 11
 (Stad Vilvoorde)
Kerstmarkt en kerstshopping in de winkelstraten
 ● 14.00-22.00, zo tot 20.00

ZATERDAG 18 DEC**ZAVENTEM**

Park langsheen Stationsstraat en Rustoordreef 02-758 87 91
 (Gemeentebestuur Zaventem)
Kerstmarkt
 ● 14.00

COLOFON

Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 4 januari tot 4 februari 2005 bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 2 december a.s.

U kunt uw gegevens faxen naar 02-767 57 86 of e-mailen naar randkrant@derand.be.

U kunt uw informatie ook per brief sturen naar ons redactieadres:

Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse, met de vermelding RandUit Agenda.

Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de Gemeenschapscentra en de culturele centra in de rand.

Om voor plaatsing in aanmerking te komen worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de rand.

REDACTIE Petra Goovaerts.

De pictogrammen die de verschillende rubrieken aanduiden zijn van de hand van Floris De Smedt.

VORMGEVING Mega.L.Una, Brussel

DRUK A. De Cuyper-Robberecht, Zele.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Henry Coenjaarts, Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse.

RandUit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

4 Het botert niet overal tussen gemeentelijke overheid en politie

De politiehervorming heeft voor bijkomende stress gezorgd bij veel politiemensen. In sommige facilitéitengemeenten, waar het politio- neel beleid van de gemeentelijke overheden ligt ingebed in het communautaire spannings- veld, is die stress zo mogelijk nog groter.

Volgens het Comité P zijn er niet meer of minder zelfmoor- den bij politiemensen in de rand dan elders in het land. Het aantal zelfmoorden onder politiemensen ligt wel hoger dan bij de gemiddelde Belg of bij buitenlandse politiediensten. Politiewerk kleeft aan de kleren, vooral bij de mensen die actief zijn op het terrein. Wie bijvoorbeeld bloederige taferelen te verwerken krijgt tijdens een interventie bij een zwaar verkeersongeval, neemt die indrukken mee naar huis.

Te bruuske hervorming

Sinds de politiehervorming is er beduidend meer stress bij de lokale politiezones en in sommige facilitéitengemeenten is de stress nog groter. 'Tedereen die ingrijpende veranderingen meemaakt op zijn werk ervaart stress', zegt Peter Moelans, vakbondsafgevaardigde van de liberale vakbond VSOA in de politiezone Sint-Genesius-Rode en VSOA-secretaris voor de provincie Vlaams-Brabant. 'De hervorming van 1 april 2001 is zo bruusk bij de politiemensen overgekomen dat dit in alle zones serieuze gevolgen heeft gehad voor de werksfeer. Zo moesten in de lokale politiezone Rode op 1 november 2001 de korpsen van de voormalige gemeentepolitie van Rode, Drogenbos en Linkebeek en de rijkswachtbrigade van Rode gaan samenwerken in een gebouw. Niemand was op dat moment klaar voor het samengaan van twee korpsen met een totaal verschillende cultuur. De mensen uit die twee

korpsen hadden elk hun eigen manier van werken, maar plots moest het allemaal anders zonder dat de werkmetho- des vooraf op elkaar werden afgestemd. Het zou veel beter zijn geweest als men de politie-interventies op elkaar had afgestemd vooraleer beide korpsen samen te voegen.'

Grote problemen in Rode

'De politiezone Rode stond voor een zware uitdaging', legt Peter Moelans uit. 'De meergemeentenzone kampte met een groot gebrek aan materiaal, middelen en personeel. Uiter- aard zorgt dat bij veel personeelsleden voor de nodige stress. Neem het gebouw waarin de hele interventiedienst, de recherche én het onthaal sinds de hervorming zijn gehuis- vest. We zitten met 40 politiemensen in de voormalige rijks- wachtkazerne die eigenlijk maar plaats biedt aan 17 men- sen. Sinds kort hebben we eindelijk containers ter beschik- king gekregen, maar die kwamen er pas nadat we er de pers hadden bijgehaald.'

Hoe komt het dat de lokale politiezone Rode zo'n enorm gebrek heeft aan materiaal en personeel? De voornaamste financier van dit korps, de gemeente Sint-Genesius-Rode, behoort tot de rijkste gemeenten van het land en de zone zou dus eigenlijk bijzonder goed uitgerust moeten zijn, te meer omdat Rode heel aantrekkelijk is voor criminele acti- viteiten. Die aantrekkingskracht wordt bepaald door een aantal factoren zoals de verkeersverbindingen (grote ver- keersassen en invalswegen naar Brussel), de ligging in de nabijheid van grote steden en de rijkdom van de bevolking die in de gemeente woont. Op deze drie parameters scoort Rode hoog. Hoe dan de gebrekkige uitrusting van de poli- tie verklaren in een rijke gemeente die relatief veel risico loopt op criminele feiten?

'De verantwoordelijkheid daarvoor ligt grotendeels bij de lokale politici', zegt Peter Moelans. 'Sinds de hervorming hebben de plaatselijke overheden veel meer greep op de politie gekregen, zowel op de aanwervingen, het materiaal, als de financiën. De gemeenten waaronder de politiezone ressorteert, bepalen het budget. Ze kunnen de politie in haar werking beperken, of haar bewegingsvrijheid en armslag geven. Er zijn zones waar dit duidelijk naar behoren func- tioneert, maar in Rode is dat veel minder het geval.'

Verstoorde balans

'Beslissingen over het reilen en zeilen van de politie wor- den altijd in het politiecollege genomen waarin de burge- meesters zetelen', verduidelijkt Peter Moelans. 'In ons geval gaat het om de burgemeesters van Drogenbos, Linkebeek en Sint-Genesius-Rode. Het gewicht van hun stem binnen het politiecollege is rechtstreeks evenredig met de financiële in- breng. Rode levert als grootste gemeente het grootste bud- get en is dus goed voor tweederde van de stemmen. Bur- gemeester Myriam Delacroix-Rolin van Rode weegt dus

Korpschef Johan Vander Veken

FOTO: FILIP CLAESSENS

duidelijk veel zwaarder dan de twee andere burgemeesters. Dientengevolge kan zij haar stempel drukken op de politie én het beleid bepalen.

Er worden in het politiecollege beslissingen genomen die wij toejuichen zoals de uitbreiding van onze lokalen met containers, ook al hebben we daar lang op moeten wachten. Andere zaken die het personeel ten goede zouden komen, worden dan weer gewoon van tafel geveegd. Ik denk hier bijvoorbeeld aan de uitblijvende inenting tegen hepatitis A die volledig ten laste valt van de werkgever, naast tal van andere problemen. Het gaat dikwijls om kleine dingen, maar het zorgt voor wrevel als die blijven aanslepen.'

Heeft het tekort aan personeelsleden en materiaal gevolgen voor de veiligheid? 'Met de beperkte middelen die we hebben, slagen we er meer dan behoorlijk in om de criminaliteit in de gemeente aan te pakken', reageert Peter Moelans. 'We doen er alles aan om met de beschikbare mensen een zo goed mogelijke werking te verzekeren. Maar voor een optimale dienstverlening hebben we minstens 15 man meer nodig. Sint-Genesius-Rode had in het recente verleden een vrij groot politiekorps, maar dat werd voor de politiehervorming afgebouwd. Vandaag is het niet zo eenvoudig om nieuwe mensen aan te trekken. We hebben vacatures die

'De politiehervorming in 2001 is zo bruusk overgekomen dat dit in alle zones grote gevolgen heeft gehad voor de werksfeer'

maar niet ingevuld raken. Mensen die naar een andere zone willen overstappen, kiezen nu eenmaal voor de meest aantrekkelijke zone met de beste uitstraling.

Als je een optimale dienstverlening nastreeft met te weinig mensen, moet iedereen automatisch méér werken en is iedereen minder thuis. Dat heeft een weerslag op je sociaal leven. De balans werk-privé-leven is niet in evenwicht en dat zorgt bij de politiemensen in onze zone voor bijkomende stress.'

Tweetalige dienstverlening

Ook de politiezone Wokra (Wezembeek-Oppem en Kraainem), de kleinste zone in de rand met pakweg 30.000 inwoners, kampte bij het begin van de hervorming met ernstige personeelstekorten. Volgens korpschef Johan Vander Veken is dit probleem inmiddels van de baan: 'We hebben 9 hulpagenten in dienst genomen bovenop de norm die de overheid hanteert (de zogenaamde KUL-norm). De Frans-talige burgemeesters zijn gelukkig politie 'minded'. Ze staan achter het korps.' Volgens de korpschef veroorzaken de taal-faciliteiten in beide gemeenten geen bijkomende problemen op politieeel vlak. Johan Vander Veken: 'Het politiewerk is wettelijk goed geregeld. We zien erop toe dat de dienstverlening zowel in het Nederlands als in het Frans kan gebeuren.' De stress die de hervorming meebrengt, kunnen de politiemensen van Wokra elke vrijdagochtend van zich afzetten door sportbeoefening. Daarnaast zijn er regelmatig vormingssessies in technische politieele interventietechnieken

FOTO: FILIP CLAESSENS

en geweldbeheersing, alsmede schietoefeningen. 'We houden ook regelmatig personeelsvergaderingen waar de politiemensen desgevallend hun ongenoegen kunnen spuien. Communicatie is een heel belangrijk element in de stressbestrijding', aldus korpschef Vander Veken.

Als faciliteitengemeenten in grotere Vlaamse politiezones zijn opgenomen, zijn de risico's op communautaire spelletjes kleiner. In Wemmel zorgen de faciliteiten alvast voor weinig problemen op politieeel vlak. De gemeente vormt samen met Asse, Merchtem en Opwijk de grote politiezone Amow. 'Financieel zijn er wel gevolgen', zegt korpschef Kurt Tirez, 'maar het systeem werkt goed. We hebben hier nog geen ernstig taalincident gehad.

Zoals in alle zones hebben een aantal van onze medewerkers de hervorming nog niet helemaal verteerd. Dat lossen we op door veel aandacht te schenken aan het welzijn van onze politiemensen. Zo komt er in het nieuwe commissariaat dat we aan het bouwen zijn een fitnesszaal en een schietstand.'

Afhankelijkheid veroorzaakt meer stress

Niet alleen de lokale korpsen maar ook de federale diensten kwamen door de hervorming onder grotere druk te staan. Dit is bijvoorbeeld het geval bij het Arrondissementele Informatiekruispunt (AIK) dat zorgt voor een vlotte doorstroming én analyse van alle politieeel belangrijke informatie - één van de belangrijkste doelstellingen die men met de hele hervorming wilde realiseren. 'Met 16 mensen is het AIK in Asse heel sterk onderbemand', zegt Dirk Allaerts, Adjunct Gerechtelijk Directeur van de federale politie in Asse. 'Op het vlak van rondtrekkende misdadigersgroepen staat Halle-Vilvoorde op de tweede plaats en toch moeten we het in vergelijking met andere arrondissementen met veel minder mensen stellen. Onderzoek van het Stressteam van de federale politie toonde aan dat ons AIK-team omwille van de hoge werkdruk veel meer met stress te kampen heeft dan vergelijkbare eenheden elders. De te krappe personeelsbezetting heeft alles te maken met het feit dat Halle-Vilvoorde (nog) geen volwaardig gerechtelijk arrondissement is, maar afhankelijk is van het gerechtelijk arrondissement Brussel.'

Marleen Teugels

Het is weer zo ver. Ik moet op een welbepaald uur in Laarne zijn, bij Gent, en kan onmogelijk met de trein gaan. Voor wie aan de oostkant van de rand woont, lijkt Gent in zo'n geval de overkant van een water dat veel te diep is. Oversteken gaat via de ring en die lijdt het grootste deel van de dag aan verstopping. Gelukkig moet ik ginder pas om 13u zijn en hoef ik dus niet tijdens de spitsuren te rijden. Ik vertrek ruim op tijd maar word er al in Tervuren voor bestraft dat ik nog geen weet heb van het verkeers-onheil van de dag. Het ochtendverkeer is klem komen te zitten door een ongeluk op de E40 ter hoogte van Vlierzele - waar? Aalst, Erpe-Mere, daar, preciseert het verkeersbericht - en ik heb prijs, want nadat de autoweg eerst helemaal werd afgesloten is het nu aanschuiven op één rijstrook daar waar vóór Gent.

Ik zie geen uitweg. De jaren waarin ik probeerde me sluiptwegen richting kust eigen te maken, was ik al verloren in de buurt van Londerzeel en verscheen ik verwilderd op de plaatsen van afspraak. Deze keer zullen ter hoogte van Vlierzele de drie rijstroken trouwens wel weer vrij zijn tegen dat ik eraan kom. Maar op het viaduct van Vilvoorde rijd ik al in hoogstens tweede versnelling. Ring geblokkeerd wegens autoweg geblokkeerd of wegens nieuw ongeval of wegens wegenwerken, ik wil het niet meer weten, luister naar radio Klara en download mijn stoïcijnse filegeduld. File? Eigen schuld, dikke bult, en verder geen probleem. Wie zoals ik stilstaand verkeer in Djakarta tijdens en na een tropisch onweer heeft meegeemaakt, vind iedere andere verkeerssituatie van vlot voorbijgaande aard. De keren dat ik de chronische ringverstopping probeerde te vermijden door rechtdoor Brussel van Oudergem naar Koekelberg te rijden, reed ik me ook

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Filosoferen

Sinds ik eens twee uur heb gedaan over dertien kilometer ring tussen Grimbergen en Wemmel, ben ik een gewaarschuwde chauffeur. Ik trek nu voor een autorit naar Oost- of West-Vlaanderen vier à vijf uur uit. Valt de vooruitgang mee, ga ik onderweg op café en zet me daar met een boek in een hoek.

vast, en in een tunnel werd ik daar hoorndol van. De dagen dat ik de zuidkant van de ring probeerde ter vervanging van de noordkant, deed het ongeval dat ik in Wemmel verwachtte zich voor in Waterloo, en in Wallonië schat ik filetijd niet zo goed in als in Vlaanderen.

Vandaag kan ik aan de overkant van Brussel bij het verlaten van de ring en oprijden van de E40 geen gas geven en houd ik mijn stoïcijnse filegeduld aan. Ik ben mobiel met mijn telefoon en immobiel met mijn automobiel, filosofer ik. En ik mag dan al stilstaan in Affligem, ik bevind me in wijd en uitgebreed Europa. Voor, naast, achter mij, schuiven reuzentrucks uit Nederland, Hongarije en Polen aan. Ze zijn allemaal in 'Trans' of dealen 'Spedition'. Welwel, ook een gele truck van DHL, toch blijvend alomtegenwoordig in Europa. Het vorderen van een paar meter op een van de drie rijstroken brengt beweging in de trein der traagheid en variatie in mijn reisgezelschap. Er duiken bestelwagens op van plaatselijke bedrijven uit Ternat, Aalst en Wetteren, onderweg naar viswinkels,

reparaties allerlei en 'diepsonderingen'. De enige tankwagen in mijn buurt heeft zijn thuisbasis in 'Geleen Metz Barcelona', zeg maar in West-Europa. Toch rukt vooral Oost-Europa op richting kust, Boedapest, Sofia, en alvast ook Turkije - met een truck die met zo'n vaart een afslag neemt naar de voorstad van Aalst dat ik zijn precieze herkomst niet kan noteren, laat staan zijn lading kan raden. Dat kan ik trouwens alleen van de Delhaize-trucks en durf ik niet te kunnen in het geval van de tankwagen. Er is een tijd geweest dat ik in files vreesde dat mijn tweedehands R4-tje de geest zou geven of oververhit geraken, maar sinds ik me een volkomen betrouwbare auto kan permitteren, is de tijd angebroken dat ik vrees dat de trucks in mijn

buurt ontploffen of kettingbotsen of uitgerekend mij verpletteren. Misschien komt die Pool daar wel rechtstreeks uit Warschau en is hij doodmoe. Het is hier onderweg als in de misdaadcijfers: veel Oost-Europeanen. Waar zijn de Noord-Europeanen? Op mijn hele traject tot Vlierzele zie ik er maar een, van dubbele nationaliteit, zowel uit Zweeds Malmö als Duits Travemünde. De Noord-Europeanen leveren dan ook per boot - waarom doen de Oost-Europeanen het niet meer per binnenschip? Of waarom nemen ze niet de trein?

Ter hoogte van Vlierzele wordt al op twee rijstroken gereden en passeer ik de zwaar gehavende truck die 's ochtends het ongeval heeft veroorzaakt. Het is een plaatselijke truck uit Denderleeuw. In het nieuws van 13u zijn de verkeershinder en de ene zwaargewonde al niet meer ter sprake gekomen, ging het wel over een typhoon in Japan die vele doden maakt. Ik arriveer goed en wel in Laarne, net geen uur te laat.

Brigitte Raskin

De gedroomde plek voor kinderopvang

Bij de officiële opening op 25 september l.l. zat De Kinderhoeve in Vilvoorde (Peutie) al volledig vol. Het grote tekort aan kinderopvang in de regio zal daar zeker een rol in hebben gespeeld, maar ook het unieke concept van de hoeve trekt de aandacht van jonge ouders. Een huiselijke sfeer, themavertrekken op maat van baby's en peuters, een vertelruimte in een grote, veilige boomhut en een tuin van 22 are met veel speelgoed én levende dieren - het is niet alleen voor kinderen een gedroomde plek.

Meer dan louter opvang

De Kinderhoeve is een dagverblijf voor 22 kinderen die nog te jong zijn om naar de kleuterschool te gaan. Oudere broers en zusjes zijn na schooltijd eveneens welkom. 'Speciaal voor hen hebben we de 'circuswagen' ingericht', vertelt Walter De Gols. 'Daar mogen ze met stiften en verf kladden zoveel ze maar willen. Hun eigen stek in de wagen scherpt bovendien het gevoel aan dat ze al behoorlijk groot en flink zijn in vergelijking met de allerkleinsten.' Het voornaamste doel van De Kinderhoeve is kinderen kinderen te laten zijn. De grote tuin met verschillende compartimenten is daar uiteraard prima voor geschikt. Walter De

Tussen onthaalmoeder en crèche

De hoeve zelf bestaat uit verscheidene vertrekken, zoals de prinsessenkamer en de Winnie the Poeh kamer. 'We hebben de oorspronkelijke muren laten staan omdat je op die manier de huiselijke sfeer behoud die je ook bij een onthaalmoeder vindt. Tegelijk leren de kinderen met 21 andere jongens en meisjes om te gaan en die sociale vaardigheden pikken ze op die leeftijd anders alleen in een grote crèche op', legt Walter De Gols uit.

In De Kinderhoeve werken vier vaste krachten en een handvol vrijwilligers. 'Vrijwilligers zijn onmisbaar in een project zoals dit. We krijgen onder andere de hulp van enkele jong-gepen-sioneerden die heel hun carrière met kleine kinderen hebben gewerkt. We maken dankbaar gebruik van hun inzet en ervaring, die ze ook nog eens kunnen doorgeven aan onze jongere personeelsleden. Het is een boeiende wisselwerking waar alle partijen baat bij hebben. De kinderen krijgen zo ook een beeld van de echte wereld, want ze gaan niet alleen om met jonge kinderverzorgsters, maar komen in contact met mensen van alle leeftijden, mannen zowel als vrouwen. Dat vinden we erg belangrijk.'

Ines Minten

De Kinderhoeve, Aarschotsestraat 63, Vilvoorde (Peutie)

Zin om als vrijwilliger je steentje bij te dragen? Geef gerust een seintje op 0476-43 43 97 of walter.de.gols@pandora.be

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Eigenaar en initiatiefnemer Walter De Gols is de afgelopen jaren bij talrijke crèches en onthaalmoeders ideeën gaan opdoen om zijn ideaalbeeld van kinderopvang zo dicht mogelijk te benaderen. 'In Nederland zie je soms prachtige voorbeelden', zegt hij. 'En niet alleen in crèches. In Het Land van Ooit zag ik kinderen met grote ogen en open monden naar een vertelster luisteren. Daar haalde ik de inspiratie voor onze boomhut die bedoeld is om verhaaltjes voor te lezen. We zoeken daarvoor nog een vertelmama of -papa; een vrijwilliger die samen met de kinderen enkele uren per week in sprookjesboeken wil neuzen.'

Gols: 'Zodra het weer het toelaat, kunnen ze buiten spelen. De peuters hebben een eigen pleintje waar ze met hun driewielers en loopwagens hun gang kunnen gaan. Het terras vlak achter de hoeve is voor de baby's; op die manier krijgen ook zij frisse lucht zonder gevaar om door enthousiaste driewielertoeristen omver te worden gereden.' Het minidierenpark vinden de kinderen al helemaal te gek. Om echt van een kinderboerderij te spreken is het net te klein, maar het begint er toch op te lijken. In De Kinderhoeve ziet een kind bijvoorbeeld echte kippen - zo'n beest dat zelf eieren legt - veel spannender toch dan eitjes uit een doos!

Un endroit de rêve pour une garderie

Lors de l'inauguration officielle le 25 septembre dernier, la crèche De Kinderhoeve à Vilvoorde (Peutie) était déjà entièrement occupée. L'importante pénurie de garderies dans la région n'y est certainement pas étrangère, mais le concept unique de la ferme attire aussi l'attention des jeunes parents. Une atmosphère familiale, des pièces à thème à la mesure des nourrissons et des tout-petits, une salle de contes dans une vaste hutte sécurisante et un jardin de 22 ares avec énormément de jeux et des animaux vivants - bref, un endroit de rêve ... et pas seulement pour les enfants.

van huizen en tuinen

FOTO: S. FILIP CLAESSENS

Betekenisvolle bomen

Bij de Belgische Onafhankelijkheid werden in tal van gemeenten dergelijke bomen geplant. Meestal eiken of (Hollandse!) linden, tamme kastanjes ook en soms essen en platanen zoals in Huldenberg, en een enkele keer zelfs een populier zoals op het Koningsplein in Brussel. Ook bij de vijftigste, vijfenzeventigste en honderdste verjaardag van de onafhankelijkheid werden opnieuw veel onafhankelijkheidsbomen geplant. Zelfs in 1980, bij de 150ste verjaardag van België, op een ogenblik dat de unitaire staat steeds meer werd uitgekleeft, werd die traditie in vele gemeenten in ere gehouden. Benieuwd of ook de honderdvijfenzeventigste verjaardag van de onafhankelijkheid in 2005 nog aanleiding zal geven tot boomplantingen.

Vrijheidsbomen

De traditie om belangrijke civiele gebeurtenissen te vieren met het planten van een boom dateert eigenlijk van de Franse Revolutie. Toen werden in haast alle Franse gemeenten en ook in de door de Fransen bezette gebieden waaronder België, zogeheten vrijheidsbomen geplant, in totaal meer dan 60.000. Ze vervingen vaak de symbolen van het Ancien Régime, zoals de galg, de schandpaal of de vierschaar. Soms kwamen ze ook in de plaats van een oude dorpsboom, dikwijls symbool van de plaatselijke clerus of adel. Als symbool van het nieuwe politieke regime waren vrijheidsbomen op hun beurt bijzonder kwetsbaar. Vaak werden ze door mensen die zich verzetten tegen de Fransen of op het einde van het Franse bewind omgehakt. Maar toch zijn er een paar overgebleven, o.m. in Lessines en Tubize in

Bij de prachtige gotische Sint-Agathakerk in St-Agatha-Rode (Huldenberg) staat een Oosterse plataan die in 1830 of 1831 werd geplant, naar aanleiding van de onafhankelijkheid van België. Hij is beschermd als monument. Het is een van de weinige onafhankelijkheids- of vrijheidsbomen uit die tijd die bewaard is gebleven. In het Oostvlaamse Nokere werd enkele jaren geleden nog zo'n onafhankelijkheidsboom geveld.

Waals-Brabant, in Testelt (Zichem, Vlaams-Brabant) en in Itegem (Heist-op-den-Berg, Antwerpen).

In 1918, toen de Duitse bezetter zich uit onze contreien terugtrok, was dat

Een gebruik dat de laatste jaren weer ingang vindt, is het planten van een boom bij de geboorte van een kind

alweer een reden tot feesten en tot het aanplanten van vrijheidsbomen. Het planten van zo'n boom werd zelfs aangemoedigd door de overheid. In een omzendbrief spoorde de minister van Binnenlandse Zaken Charles de Broqueville de gemeentebesturen aan 'de gelukkige bevrijding van België te herdenken door het planten van een boom die bestemd is de gedachtenis der slachtoffers van den oorlog te ver-

eeuwigen'. Onder meer in Machelen is vandaag nog zo'n vrijheidsboom te zien die samen met een oorlogsmonument het eind van de Eerste Wereldoorlog herdenkt. Het einde van de Tweede Wereldoorlog leidde vreemd genoeg veel minder tot het planten van bomen.

Herinneringsbomen

Een gebruik dat de laatste jaren weer ingang vindt, is het planten van een boom bij de geboorte van een kind. Heel wat Vlaamse gemeenten stimuleren tegenwoordig het planten van geboortebomen. Ze bieden gratis een boom naar keuze aan (zoals Beersel en Vilvoorde) of laten de nieuwbakken ouders de keuze tussen een geboorteboom of -premie (Grimbergen). Ze leggen speciale geboortedreven, -boomgaarden of -bossen aan (onder meer in Grimbergen, Meise, Kortenberg, Halle en Vilvoorde). Soms worden alle ouders die het afgelopen jaar een kindje kregen aangemoedigd om op een bepaalde dag zelf hun geboorteboom te komen planten.

Het planten van een geboorteboom is een gebruik dat al bij de Germanen bestond en dat je in heel wat delen van de wereld terugvindt. Omdat geboortebomen een afspiegeling waren van de mens waarvoor zij geplant waren, koos men de boomsoort vroeger in functie van wat men van het kind verwachtte: een eik voor onverzettelijkheid, een linde voor lieflijkheid, een hazelaar voor de wijsheid ... In onze streken waren naast lindes en eiken vooral fruitbomen geliefd. Vlaamse jongens werden meer dan eens met een notelaar of appelaar bedacht; voor de meisjes plantte men een perelaar.

Paul Geerts

Van heerlijk tot verdeeld land

‘Harbalarifa’ juicht Guido Fonteyn in de RandKrant van november over het monumentale boek ‘Geschiedenis van Brabant’. Ik zet me naast hem en zing de tweede stem. Het onderwerp is onuitputtelijk en de verscheidene auteurs pakken het divers aan, tot en met landschappelijk.

De tijd dat geschiedschrijving alleen over oorlogvoerende vorsten ging, is lang voorbij, nu treden zowel boeren als soldaten aan. En als er al bloed vloeit, is dat een boeiend schouwspel, zoals op de afbeelding van de slag van Grim-

bergen, twaalfde eeuw: in de bomen langs het slagveld schommelt de wieg van hertog Godfried III, de baby wiens aanwezigheid ‘de Brabanders aanspoorde in de strijd’. Het kijken in het boek verdringt het lezen, en wanneer ik boven de slag van Grimbergen een ‘gezicht’ zie op Aarschot, mijn geboortestadje, gaat het zoeken in het boek ook het bladzijde na bladzijde bestuderen verdringen. Vierhonderd bladzijden en vijf eeuwen verder vind ik een prachtprent van de Aarschotse ‘s Hertogenmolens die de Demer overbruggen. Wat er nog meer over Aarschot in dit boek staat, moet ik ook toevallig tegenkomen, want begrijpe wie het begrijpe kan: dit werk bevat geen register, noch van persoons- noch van plaatsnamen. Treedt de onvolprezen Brabantse dichteres Anna Bijns erin op? Je moet haar al kennen om haar te vinden, in Antwerpen, in de vijftiende eeuw, en daar dan uitstekend beschreven, ‘Ongebonden best, weeldich wijf sonder man’.

Tentoonstelling

Het boek kreeg geen register mee, een onvergeeflijke nalatigheid, maar wel een tentoonstelling, een attractief initiatief van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en Vlaams-Brabant. ‘Zoveel Brabanders, zoveel verhalen’ is overigens niet echt een tentoonstelling, wel een soort speelgoed, een reuzenboek in multiplex met draaiende paneeltjes. Op elk paneeltje staat aan de ene kant een prent en aan de andere kant een bijbehorend verhaaltje. Zo maak ik kennis met de mij eerder onbekende stadsgenoot Godfried van Aarschot, die meevocht in de Guldensporenslag, met de Brabanders en de Fransen tegen de Vlamingen. Toen de man zag dat die laatsten aan de winnende hand waren, liep hij over maar verraadde hij zich door ‘Vlaenderen Die Leu!’ te roepen met een Brabants accent.

Geen happy end

Hoe gedijt de Brabantse geschiedenis intussen in Waals-Brabant, vraag ik me af. Ik ga eens kijken in Nijvel, een Brabantse oerplaats. Haar abdij en betekenis komen voortdurend ter sprake in het boek en er is een tijd geweest dat de graven van Leuven in Nijvel begraven werden. Er wapperen drie vlaggen aan de voet van de grote Romaanse basiliek en grafkerk: de Europese sterren, de Belgische driekleur en de Waalse haan. Het zuidelijkste deel van het voormalige Brabant heeft het moeilijk met zijn nieuwe provinciale identiteit, en alleen aan de Nederlandstalige kant van oud-Brabant wordt gezocht naar een nieuw-Brabantse

identiteit, laat het laatste hoofdstuk van ‘Geschiedenis van Brabant’ verstaan. Dat hoofdstuk vertelt vooral het verhaal van de verdeling van de Belgische provincie Brabant, de zoveelste verbrokkeling van het uiteengevallen hertogdom. Zo eindigt het boek niet met een mooie synthese, en krijgt het epos van Brabant geen happy end. **Brigitte Raskin**

‘Geschiedenis van Brabant, van het hertogdom tot heden’,
Waanders Uitgevers, Davidsfonds / Leuven, Stichting colloquium
De Brabantse Stad, 2004, 720 blz.

De tentoonstelling ‘Zoveel Brabanders, zoveel verhalen’ doet de ronde van de Brusselse en Vlaams-Brabantse bibliotheken. Ze is in de rand nog tot 8/12/04 in Beersel te zien en dan van 22/2 tot 15/03/05 in Sint-Pieters-Leeuw en Overijse, van 11/4 tot 27/4/05 in Grimbergen en Machelen en van 2/5 tot 20/5/05 in Wemmel en Zaventem. Meer info vindt u op www.vlaamsbrabant.be

RESTAURANDT

FOTO'S: FILIP CLAESSENS

Een stapje terug in de tijd

Zonder het grote uithangbord waren we Victoria - Chez Victorine zeker voorbijgelopen. Ooit was het restaurant een gewone, typisch Vlaamse woning. Aan de buitenkant werd tot op heden niets veranderd. Je kunt zelfs niet even naar binnen gluren, want een paars getint raam sluit de wereld buiten. Niet echt uitnodigend! Victoria - Chez Victorine moet dus andere troeven hebben die klanten al drie generaties lang naar binnen lokken.

Intieme woonkamer

We vallen van de ene in de andere verbazing als we het restaurant binnenstappen. Het lijkt alsof de tijd hier 50 jaar geleden stil is blijven staan. Je loopt net een oude woonkamer binnen waar de gemakkelijke zetel en de televisie plaats hebben gemaakt voor stoelen en tafels. Vervelen doen we ons geen moment, daarvoor is er teveel te zien en te bewonderen. Zoals de twee opgezette eenden die boven onze hoofden hangen of de reeënkop die ons trouwhartig aankijkt. Om nog maar te zwijgen over een zeshoekige visbokaal waar tussen de subtropische plastic vissen een goudvisje eenzaam rondzwemt. Pas als we het restaurant verlaten, merken we dat er achter deze intieme voorkamer, een grotere zaal ligt. De ruimte is modern en licht, maar de charme van vroeger ontbreekt hier. Het is maandagmiddag en toch zijn verschillende tafels bezet, vooral door oudere mensen die veel tijd hebben en van uitgebreid tafelen houden. Victoria - Chez Victorine is niet alleen een familiebedrijf, het is ook een bedrijf voor families. 'Er komen verschillende generaties bij ons eten', legt dochter Daniëlle

Je komt ze almaar minder tegen, de familiebedrijfsjes. Vooral in de horeca worden ze zeldzaam, want niet iedereen brengt het op om zijn hele leven achter het fornuis te staan. Restaurant Victoria - Chez Victorine in Hoeilaart is een uitzondering. Het restaurant werd in 1954 geopend door grootmoeder Victorine. 50 jaar later steekt ze nog altijd een handje toe in de keuken, waar nu schoonzoon Lucien en kleinzoon Charley de koksmuts dragen.

Hier krijg je maar liefst een halve kilo vlees op je bord, daar staat grootmoeder Victorine op

uit. 'Toch is het opvallend dat we sinds vorig jaar meer jonge mensen over de vloer krijgen. Een verklaring hebben we er niet voor.'

Vanuit het hele land

We worden bediend door Christine, die op de eerste pagina van het menu wordt voorgesteld als de 'schoonkleindochter'. Ze werkt efficiënt, snel en is erg vriendelijk. Het menu dat ze ons aanreikt is uitgebreid, zeker nu het volop wildseizoen is. De 'Reeboklapjes Grand Veneur' (19,75 euro) zien er erg verleidelijk uit, maar ik voel de

priemende reeënogen in mijn rug en kies dan toch maar voor de 'Hazenrug Père Mouillard' (19,90 euro). Een correcte wildbereiding is absoluut niet makkelijk, maar wat we krijgen voorgeschoteld is degelijk. Het vlees is vrij mals en de saus niet te zwaar. Een half appeltje en wat kroketjes ronden het geheel af. Mijn tafelenote kiest voor het 'Kwartelduo met Witte Druiven' (14,75 euro). Een lekkere, zoete suggestie met veel peuzelwerk. De verhouding prijs/kwaliteit is dik in orde bij Victoria - Chez Victorine. Maar als we iets onthouden van onze eerste kennismaking met het restaurant, dan zijn het wel de enorme porties die we krijgen voorgeschoteld. De 2 grote kwartels en de mooie stukken hazenrug vallen in het niet bij de grote biefstukken op het bord van onze burens. We kunnen onze ogen amper geloven. Bij Victoria - Chez Victorine krijg je maar liefst een halve kilo vlees op je bord, daar staat grootmoeder Victorine op. En de genereuze porties vallen absoluut in de smaak bij het cliënteel.

'Daarvoor staan we bekend', verduidelijkt Daniëlle. 'We krijgen mensen vanuit het hele land over de vloer. Ze komen voor de kwaliteit maar zeker ook voor de kwantiteit.'

Terwijl we oververzadigd op de rekening wachten, vragen we ons af of dit soort restaurant nog wel van deze tijd is? Misschien niet, maar charme heeft het wel.

Veronique Verlinden

Victoria - Chez Victorine, Marcel Félicestraat 17, Hoeilaart, tel. 02-657 07 38
Dinsdag en woensdag gesloten, in het weekend best reserveren.

FOTO: PASCAL VIGNERON

NIEUWE MANIER VAN INSCHRIJVEN IN
DE NEDERLANDSTALIGE SCHOLEN IN BRUSSEL

Kinderen uit de rand zijn graag geziene gastjes

Het Lokaal Overleg Platform Brussel Basisonderwijs (LOP Brussel BaO), dat toeziet op de toepassing van het gelijke onderwijskansendecreet in Brussel, heeft een overzichtelijke folder uitgegeven over de nieuwe manier van inschrijven in het kleuter- en lager onderwijs in Brussel. De inschrijvingsperiode loopt voortaan in verschillende fasen (zie kader) en komt tegemoet aan enkele ongewilde neveneffecten die de start van het gelijke kansen-decreet in 2003 had opgeleverd. Zo konden broertjes en zusjes bijvoorbeeld niet meer automatisch in dezelfde school ingeschreven worden of weigerden scholen een aantal Nederlandstalige kinderen. Alle scholen passen vanaf nu deze nieuwe inschrijvingsmethode toe.

Van de folder 'Inschrijven in een Brusselse Nederlandstalige basisschool voor het schooljaar 2005-2006' werden 40.000 exemplaren verdeeld. 'Omdat ook heel wat kinderen uit de rand komen, is het nuttig op de hoogte te zijn van deze nieuwe manier van inschrijven. 10 januari 2005 is daarbij een belangrijke datum. Vanaf dan kan iedereen voorlopig inschrijven', zegt Guido Deraeck, voorzitter van het LOP Brussel BaO. 1.435 of bijna 14% van de kleuters komt uit de

randgemeenten; in de lagere scholen zijn dat 2.756 leerlingen of 22% van het totaal. 'Recente cijfers tonen trouwens aan dat er nog steeds meer leerlingen vanuit de rand naar Brussel komen dan omgekeerd', meldt Deraeck.

Rijen wachtenden

Het Nederlandstalig onderwijs in Brussel beleefde vooral eind jaren '90 een spectaculaire 'boom'. Ook de laatste jaren steeg het aantal leerlingen nog gestaag. Zo nam het aantal kleuters de laatste vijf jaar met 8,3% toe en noteerde het lager onderwijs een toename van 12,6%. Sommige succesvolle scholen zitten propvol, met lange wachtlijsten bij de opening van de inschrijvingsperiode tot gevolg. 'De nieuwe regeling biedt geen oplossing voor de rijen wachtenden, zoals we die in januari 2004 hebben meegemaakt aan de Maria Boodschap-school, maar voortaan kunnen broertjes en zusjes wel opnieuw in dezelfde school worden ingeschreven. De nieuwe regeling voorziet ook in een beperkte voorrang voor kinderen waar er thuis Nederlands wordt gesproken', verklaart Guido Deraeck.

Aangepaste aanpak vereist

De toename van het aantal leerlingen in het Nederlandstalig basisonderwijs in Brussel is volledig toe te schrijven aan anderstalige kinderen. Bij slechts

12% van de kleuters spreken beide ouders Nederlands, in het lager onderwijs is dat 16,2%. Bij 67% van de kleuters en bij 58% van kinderen uit het lager onderwijs spreekt geen van beide ouders Nederlands. Dat dergelijke taalverhoudingen, samen met de sociaal-economische en culturele achtergrond van de kinderen, een aangepaste aanpak vereisen in de klassen is overduidelijk. De Vlaamse Gemeenschap heeft daar de laatste jaren ook in geïnvesteerd. Volgens Magda Deckers, directeur van het Voorrangsbepaald Brussel dat leerkrachten leert omgaan met de enorme diversiteit in het Brussels basisonderwijs, is de taalvaardigheid van de Brusselse leerlingen de laatste drie jaar verbeterd. Ook Guido Deraeck ziet vooruitgang. Maar een vergelijking met de taalvaardigheid van de kinderen in Vlaanderen kan of wil niemand maken.

Geert Selleslach

U kunt de folder 'Inschrijven in een Brusselse Nederlandstalige basisschool voor het schooljaar 2005-2006' aanvragen bij patrick.vanspauwen@ond.vlaanderen.be, 0473 93 89 34.

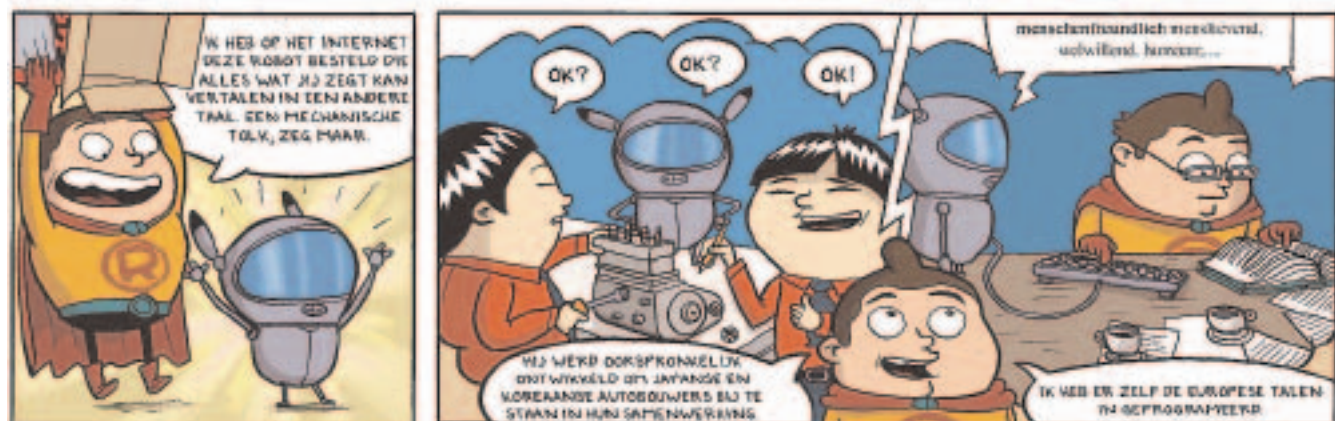
De cijfers in dit artikel komen van het Brussels Onderwijs Punt (BOP) van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC), <http://bop.vgc.be>

'INSCHRIJVEN IN EEN BRUSSELSE NEDERLANDSTALIGE BASISSCHOOL 2005-2006' STAP VOOR STAP

- september 2004: geen inschrijvingen, wel informatie over nieuwe werkwijze
- oktober-november 2004: alleen broers en zussen van al ingeschreven kinderen kunnen inschrijven
- december 2004: geen inschrijvingen
- januari 2005: voorlopige inschrijvingen voor iedereen; beperkte voorrang voor kinderen uit gezinnen met thuistaal Nederlands
- februari-maart 2005: geen inschrijvingen; de voorlopige inschrijvingen van januari worden definitief of geweigerd
- april 2005 e.v.: inschrijvingen, enkel als er nog vrije plaatsen zijn

RANDMAN!

ende Babylonische Babbelaar

Chinezen en Vlamingen hebben veel gemeen

Johan De Schouwer raakte voor het eerst met zijn vrouw Cao Qian aan de praat via het internet. Vervolgens zocht hij haar op in China en het klikte zo goed dat het tweetal onmiddellijk besloot te trouwen. 'We zijn twee handen op één buik en begrijpen elkaar zonder veel woorden', vertelt Johan. 'Ook van cultuurverschillen hebben we bijzonder weinig last, want gek genoeg zijn er heel wat overeenkomsten tussen de Vlaamse en de Chinese mentaliteit.'

32

Johan De Schouwer: 'Mijn vrouw werkte in Beijing als journaliste voor een belangrijke Kantoneze nieuwsgroep. We zagen elkaar voor het eerst in december 2001 en in oktober 2002 zijn we getrouwd. We hebben er dus geen gras over laten groeien, ook al waren we aanvankelijk een beetje bang dat we nu en dan zouden struikelen over verschillen in gewoonten en mentaliteit, maar alles is probleemloos verlopen.'

Kladbladen vol karakters

Cao Qian: 'België ligt een heel eind van China, maar dat was voor mij geen probleem. Ik heb gestudeerd in Shanghai, 1000 kilometer van mijn geboorteplaats, en daar spreken de mensen met een heel andere tongval. Toen ik er arriveerde snapte ik geen woord van wat mijn medestudenten zeiden.

Nadien ging ik aan de slag in Beijing, weer zo'n 1500 kilometer verderop, en opnieuw begreep ik niets van het Chinees dat daar gesproken werd. Taalperikelen waren me dus niet vreemd toen ik naar hier kwam. Ook de culture shock is beperkt gebleven, temeer omdat de familie van Johan mij meteen heeft aanvaard; ze geven me nooit het gevoel dat ik een buitenbeentje ben. Over het algemeen kan ik goed opschieten met de Vlamingen die ik ontmoet. Uiteraard

is iedereen anders, maar de meeste mensen hier zijn vriendelijk, welopgevoed en ze werken hard. Die karakteristieken vind je ook in China terug. Beide volken zijn vrij gesloten, maar flexibel en diplomatisch. Het grootste verschil is de taal.'

Johan: 'We spreken meestal Engels met elkaar, maar ik probeer er nu meer en meer Nederlands tussen te gooien. Zelf volg ik sinds september Chinese les in Merchtem. Ik vond het frustrerend als ik bij mijn schoonfamilie op bezoek ging en niet verstond wat er om me heen gebeurde. Ik begreep de mensen niet, snapte niets van radio en televisie en kon zelfs reclamepanelen niet lezen! Chinees is geen gemakkelijke taal. Ik krabbel elke avond kladbladen vol met karakters. De uitspraak is ook vaak een struikelblok. Neem nu het karakter 'ma'.

'Zowel Vlamingen als Chinezen zijn vrij gesloten, maar flexibel en diplomatisch'

Je kunt het met vier verschillende toonaarden uitspreken. De ene keer betekent het 'moeder', dan weer 'paard', maar het kan ook een scheldwoord zijn of van je zin een vraag maken. Als je dat karakter verkeerd uitspreekt, loop je dus de kans je schoonmoeder diep te beledigen (lacht).'

Struikelen over de r

Johan zou er niets op tegen hebben om naar China te verhuizen. 'Ik ken het reilen en zeilen daar ondertussen, dus

FOTO: FILIP CLAESSENS

Johan De Schouwer en Cao Qian

mocht ik ooit een mooi aanbod krijgen, dan zijn we weg.'

Cao Qian: 'We wachten af. Als journaliste kom ik vanzelfsprekend beter aan de bak in China. Ik ben immers afhankelijk van mijn moedertaal. Maar ik werk nu als Europese correspondentente voor een aantal Chinese magazines en heb daarbovenop een deeltijdse baan als consultant voor bedrijven met vestigingen in China. Ik wil dus niet perse terugkeren. Ik ben een Chinese en ik zal ook altijd de Chinese nationaliteit houden, maar mijn thuis is in Meise, bij Johan. Vandaar dat ik ook Nederlands leer. Ik vind die taal niet zo moeilijk om te verstaan omdat ze veel parallellen met het Engels heeft. Maar de uitspraak is verschrikkelijk. Jullie hebben zoveel woorden met een r erin en daar struikel ik telkens over.'

Johan: 'Wat zou je gedaan hebben als je een man had ontmoet die 'Roger' of 'Frederik' heette?'

Cao Qian: 'Dan zou ik niet met hem zijn getrouwd (lacht).'

IM

The Chinese and Flemings have much in common

Johan De Schouwer got talking to his wife Cao Qian for the first time via the Internet. He then looked her up in China and the pair got on so well that they immediately decided to marry. That is just over two years ago now. 'We are like two peas in a pod and understand each other with only a few words', Johan relates. 'We also have hardly any trouble with cultural differences because, funny as it seems, there are a large number of similarities between the Flemish and Chinese mentalities.' 'Of course everyone is different, but most people here are friendly, well brought up and they are hard workers. These characteristics are also found in China. Both peoples have nothing much to say about themselves, but they are flexible and diplomatic. The biggest difference is the language', according to Cao Qian.